

HRVATSKI SABOR

1926

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O SJEMENU, SADNOM MATERIJALU I PRIZNAVANJU SORTI POLJOPRIVREDNOG BILJA

Proglašavam Zakon o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 1. listopada 2021.

Klasa: 011-01/21-01/59

Urbroj: 71-10-01/1-21-2

Zagreb, 6. listopada 2021.

Predsjednik

Republike Hrvatske

Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O SJEMENU, SADNOM MATERIJALU I PRIZNAVANJU SORTI POLJOPRIVREDNOG BILJA

GLAVA I.

UVODNE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje proizvodnja, stavljanje na tržište i uvoz poljoprivrednoga reprodukcijuskog materijala određenih skupina bilja, proizvodnja sjemena s poljoprivrednog gospodarstva, priznavanje sorti poljoprivrednog bilja, upis sorti poljoprivrednog bilja u sortne liste, održavanje sorti poljoprivrednog bilja, nadležnost pojedinih tijela u poslovima iz ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, inspekcijski nadzor, kao i druga pitanja od značenja za provedbu jedinstvenog sustava poljoprivrednog sjemenarstva i rasadničarstva.

(2) Na proizvodnju, stavljanje na tržište i uvoz genetski modificiranoga poljoprivrednoga reprodukcijuskog materijala primjenjuju se i odredbe propisa kojima se uređuje postupanje s genetski modificiranim organizmima.

(3) Određene skupine bilja iz stavka 1. ovoga članka su: žitarice, krmno bilje, repe, povrtne vrste, krumpir, uljarice i predivo bilje, loze, voćne vrste i ukrasno bilje.

(4) Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na:

– poljoprivredni reprodukcijuski materijal namijenjen izvozu u treće zemlje

– poljoprivredni reprodukcijski materijal koji je proizveden u državi članici Europske unije i stavlja se na tržište Republike Hrvatske, a ne pripada skupinama bilja iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Čelnik tijela državne uprave nadležan za poslove poljoprivrede (u daljnjem tekstu: ministar) propisuje pravilnikom vrste bilja iz stavka 3. ovoga članka na koje se primjenjuju odredbe ovoga Zakona, uz prethodnu suglasnost čelnika tijela državne uprave nadležnog za poslove zaštite prirode.

Veza s propisima Europske unije

Članak 2.

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose sljedeće direktive Europske unije:

- Direktiva Vijeća 66/401/EEZ od 14. lipnja 1966. o stavljanju na tržište sjemena krmnog bilja (SL L 125, 11. 7. 1966.)
- Direktiva Vijeća 66/402/EEZ od 14. lipnja 1966. o stavljanju na tržište sjemena žitarica (SL L 125, 14. 6. 1966.)
- Direktiva Vijeća 68/193/EEZ od 9. travnja 1968. o stavljanju na tržište materijala za vegetativno umnažanje vinove loze (SL L 93, 17. 4. 1968.)
- Direktiva Vijeća 98/56/EZ od 20. srpnja 1998. o stavljanju poljoprivrednog reprodukcijskog materijala ukrasnog bilja na tržište (SL L 226, 13. 8. 1998.)
- Direktiva Vijeća 2002/53/EZ o zajedničkom katalogu sorata poljoprivrednih biljnih vrsta (SL L 193, 20. 7. 2002.)
- Direktiva Vijeća 2002/55/EZ od 13. lipnja 2002. o stavljanju na tržište sjemena povrća (SL L 193, 20. 7. 2002.)
- Direktiva Vijeća 2002/56/EZ od 13. lipnja 2002. o stavljanju na tržište sjemenskog krumpira (SL L 193, 20. 7. 2002.)
- Direktiva Vijeća 2002/57/EZ od 13. lipnja 2002. o stavljanju na tržište sjemena uljarica i predivog bilja (SL L 193, 20. 7. 2002.)
- Direktiva Vijeća 2008/72/EZ od 15. srpnja 2008. o stavljanju na tržište reprodukcijskog sadnog materijala povrća, osim sjemena (SL L 205, 1. 8. 2008.)
- Direktiva Vijeća 2008/90/EZ od 29. rujna 2008. o stavljanju na tržište reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica namijenjenih proizvodnji voća (SL L 267, 8. 10. 2008.)
- Direktiva Vijeća 98/95/EZ od 14. prosinca 1998. o izmjeni direktiva 66/400/EEZ, 66/401/EEZ, 66/402/EEZ, 66/403/EEZ, 69/208/EEZ, 70/457/EEZ i 70/458/EEZ o stavljanju na tržište sjemena repa, sjemena krmnog bilja, sjemena žitarica, sjemenskog krumpira, sjemena uljarica i predivog bilja i sjemena povrća te o Zajedničkoj sortnoj listi poljoprivrednog bilja, u vezi s konsolidacijom unutarnjeg tržišta, genetski modificiranih biljnih vrsta i biljnih genetskih resursa (SL L 25, 1. 2. 1999.)
- Provedbena direktiva Komisije 2014/98/EU od 15. listopada 2014. o provedbi Direktive Vijeća 2008/90/EZ u pogledu posebnih zahtjeva za rod i vrstu sadnica navedenih u njezinu Prilogu I., posebnih zahtjeva koje moraju ispuniti dobavljači i detaljnih pravila o službenim inspekcijskim pregledima (SL L 298, 16. 10. 2014.)
- Direktiva Vijeća 2004/117/EZ od 22. prosinca 2004. o izmjeni Direktive 66/401/EEZ, Direktive 66/402/EEZ, Direktive 2002/54/EZ, Direktive 2002/55/EZ i Direktive 2002/57/EZ u pogledu ispitivanja koja se provode pod službenim nadzorom i jednakovrijednosti sjemena proizvedenog u trećim zemljama (SL L 14, 18. 1. 2005.)
- Direktiva Vijeća 2002/11/EZ od 14. veljače 2002. o izmjeni Direktive 68/193/EEZ o stavljanju na tržište materijala za vegetativno umnažanje vinove loze i o stavljanju izvan snage Direktive 74/649/EEZ (SL L 53, 23. 2. 2002.).

Pojmovnik

Članak 3.

U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

1. *poljoprivredni reprodukcijski materijal* je sjeme i sadni materijal koji se koriste radi proizvodnje poljoprivrednog bilja

2. *sjeme* jesu generativni i vegetativni dijelovi poljoprivrednog bilja koji služe za umnažanje i proizvodnju poljoprivrednog bilja

3. *sjeme s poljoprivrednog gospodarstva* je sjeme sorata poljoprivrednog bilja proizvedeno i namijenjeno za sjetvu isključivo na vlastitom poljoprivrednom gospodarstvu koje je zabranjeno stavljati na tržište

4. *sadni materijal* obuhvaća reproduksijski sadni materijal, voćne sadnice, lozne cjepove, presadnice voća, presadnice povrća i reproduksijski materijal ukrasnog bilja osim šumskoga sadnog materijala

5. *reprodukcijski sadni materijal* je sjeme za proizvodnju podloga, dijelovi biljaka i biljni materijal koji je namijenjen za proizvodnju sadnica, presadnica i loznih cjepova

6. *sadnica* je biljka nastala iz vegetativnih dijelova matične biljke, namijenjena sadnji ili presađivanju nakon stavljanja na tržište, osim izdanaka šljive i višnje

7. *presadnice povrća* su cijele biljke i nacijepljeni dijelovi kod cijepljenih biljaka, namijenjene sadnji za proizvodnju povrća

8. *reprodukcijski materijal ukrasnog bilja* je biljni materijal namijenjen za umnažanje ili proizvodnju ukrasnog bilja namijenjenog daljnjem stavljanju na tržište

9. *sorta* je skupina biljaka unutar najniže botaničke sistematske jedinice koja se odlikuje izražajnošću svojstava određenoga genotipa ili kombinacije genotipova, razlikovanjem od bilo koje druge skupine biljaka prema barem jednom od navedenih svojstava, te kao cjelina ostaje nepromijenjena nakon umnažanja

10. *genetski modificirana sorta* je sorta nastala genetskom modifikacijom u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje postupanje s genetski modificiranim organizmima

11. *klon* je potomstvo vegetativno umnožene pojedinačne biljke određene sorte nastalo klonskom selekcijom

12. *kategorija* je određen stupanj kvalitete poljoprivrednoga reproduksijskog materijala

13. *partija* je određena količina ili broj jedinki poljoprivrednoga reproduksijskog materijala koja se prepoznaje po ujednačenosti sastava i po podrijetlu

14. *sjemenska mješavina* je mješavina sjemena različitih vrsta i sorti

15. *sitna pakiranja* su pakiranja sjemena određenih vrsta bilja određene maksimalne težine

16. *oplemenjivač sorte* (u daljnjem tekstu: oplemenjivač) je fizička ili pravna osoba koja je kroz oplemenjivački proces stvorila novu sortu

17. *oplemenjivačko pravo* je pravo koje proizlazi iz zakona kojim se uređuje područje zaštite biljnih sorti

18. *dobavljač* je pravna osoba ili fizička osoba koja se bavi jednom od sljedećih djelatnosti: održavanje, proizvodnja, dorada, stavljanje na tržište i uvoz poljoprivrednoga reproduksijskog materijala

19. *održivač sorte* je pravna ili fizička osoba koja održava sortu

20. *održavanje sorte* je sustavni postupak u skladu s prihvaćenom praksom za održavanje ujednačenosti i postojanosti sorte

21. *uzorkivač sjemena* je fizička osoba ovlaštena za uzorkovanje sjemena

22. *ovlašteni laboratorij za kontrolu kvalitete poljoprivrednog reproduksijskog materijala* (u daljnjem tekstu: laboratorij) je pravna osoba ili organizacijska jedinica (cjelina) unutar pravne osobe koja je ovlaštena od strane ministarstva nadležnog za poljoprivredu (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) za obavljanje poslova analize kvalitete poljoprivrednog reproduksijskog materijala i izdavanje Izvješća o kvaliteti sjemena poljoprivrednog bilja (u daljnjem tekstu: Izvješće o kvaliteti sjemena)

23. *referentni laboratorij za kontrolu kvalitete poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala* (u daljnjem tekstu: referentni laboratorij) je pravna osoba ili organizacijska jedinica (cjelina) unutar pravne osobe koja je ovlaštena od strane Ministarstva kao referentna organizacija ili jedinica za kontrolu kvalitete poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala, za provedbu obuke i nadzora rada uzorkivača, za provedbu obuke analitičara i nadzora rada laboratorija te drugih zadaća propisanih za referentni laboratorij

24. *stavljanje na tržište* je prodaja, držanje radi prodaje, ponuda za prodaju i svako raspolaganje, opskrba ili prijenos poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala na treće osobe radi komercijalnog korištenja uz naknadu ili bez nje, osim isporuke nadležnim tijelima za ispitivanje i kontrolu te dobavljačima na doradu, ako dobavljači koji dorađuju poljoprivredni reprodukcijuski materijal ne steknu pravo vlasništva nad isporučenim materijalom

25. *stavljanje na tržište* ne predstavlja trgovina koja je namijenjena komercijalnom iskorištavanju sorte, poput isporuke nadležnim tijelima za ispitivanje, isporuka sjemena davateljima usluge dorade uz uvjet da davatelj ne stječe pravno vlasništva, kao ni isporuka sjemena davateljima usluga pod određenim uvjetima za proizvodnju određenih poljoprivrednih sirovina namijenjenih industriji ili umnažanje sjemena u tu svrhu ako davatelj usluga ne stječe pravo vlasništva

26. *uvoz* je svako unošenje poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala na carinsko područje Europske unije iz trećih zemalja

27. *unos* je premještanje poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala iz zemalja članica Europske unije

28. *certifikacija* je postupak potvrđivanja poljoprivrednoga reprodukcijuskog materijala kroz provođenje službenog nadzora i izdavanje certifikata o sjemenu odnosno certifikata o sadnom materijalu

29. *banka biljnih gena* je mjesto čuvanja, opisivanja, sakupljanja, uporabe i održavanja biljnih genetskih izvora za hranu i poljoprivredu

30. *biljni genetski izvor* je svaki biljni ili genetski materijal koji ima aktualnu ili potencijalnu vrijednost za hranu ili drugu uporabu u poljoprivredi

31. *treće zemlje* su sve zemlje koje nisu članice Europske unije

32. *postupak utvrđivanja različitosti, ujednačenosti i postojanosti novih biljnih sorti* (u daljnjem tekstu: DUS) je postupak u svrhu stjecanja oplemenjivačkog prava i priznavanja sorti poljoprivrednog bilja

33. *službeni nadzor* je postupak kontrole poljoprivrednoga reprodukcijuskog materijala koji provodi Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu (u daljnjem tekstu: Agencija)

34. *postkontrola* je skup postupaka i tehnika koje omogućavaju kontrolu kvalitete poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala

35. *Zajednički katalog sorata Europske unije* je Zajednički katalog sorata poljoprivrednih biljnih vrsta i Zajednički katalog sorata povrtnih vrsta koji se objavljuje u Službenom listu Europske unije

36. *neprofesionalni krajnji korisnik* je fizička osoba koja nije profesionalno uključena u proizvodnju ili prodaju poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala

37. *Lista sorata Organizacije za ekonomsku/gospodarsku suradnju i razvoj* (u daljnjem tekstu: OECD lista sorata) je službeni popis sorti prihvaćen za certificiranje na temelju obavijesti dobivenih od nacionalnih imenovanih tijela u skladu s pravilima OECD sheme za sjeme

38. *službene mjere* su one mjere koje poduzimaju nadležna tijela iz članka 4. ovoga Zakona

39. *nadležno službeno tijelo* su tijela iz članka 4. ovoga Zakona

40. *ekološki heterogeni poljoprivredni reprodukcijuski materijal* je poljoprivredni reprodukcijuski materijal kako je definiran člankom 3. stavcima 17. i 18. Uredbe (EU) 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda te stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 (u daljnjem tekstu: Uredba 2018/848)

41. *ekološka sorta* je sorta kako je definirana člankom 3. stavkom 19. Uredbe 2018/848

42. *službena izjava* je svaki akt koji donosi nadležno tijelo iz članka 4. ovoga Zakona.

GLAVA II. NADLEŽNA I SAVJETODAVNA TIJELA

Nadležna tijela

Članak 4.

Nadležna tijela za provedbu odredbi ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona su Ministarstvo, Agencija i tijelo državne uprave nadležno za poljoprivrednu i fitosanitarnu inspekciju (u daljnjem tekstu: Državni inspektorat).

Ministarstvo

Članak 5.

Za provedbu ovoga Zakona Ministarstvo obavlja sljedeće poslove i zadaće:

- priprema nacрте propisa iz područja sjemenarstva i rasadničarstva
- uspostavlja i vodi Upisnik ovlaštenih i referentnih laboratorija za kontrolu kvalitete poljoprivrednog reprodukcijaskog materijala (u daljnjem tekstu: Upisnik laboratorija)
- surađuje s drugim službama, državnim tijelima i organizacijama iz područja sjemenarstva i rasadničarstva u zemlji i inozemstvu
- obavlja poslove koji se odnose na sudjelovanje Republike Hrvatske u međunarodnim tijelima i organizacijama iz područja sjemenarstva i rasadničarstva
- predlaže Vladi Republike Hrvatske programe i strategije nužne za unapređenje sjemenarstva i rasadničarstva
- osigurava potrebnu pomoć stručnjacima Europske komisije i drugih država članica Europske unije koji obavljaju provjeru osigurava li se jedinstvena primjena proizvodnje i stavljanja na tržište poljoprivrednog reprodukcijaskog materijala
- u okviru svoje nadležnosti donosi rješenja i
- rješava žalbe izjavljene protiv rješenja Agencije.

Agencija

Članak 6.

(1) Za provedbu ovoga Zakona Agencija obavlja sljedeće poslove:

- priznavanje sorti
- certifikaciju sjemena i sadnog materijala kroz postupak službenog nadzora nad proizvodnjom, doradom, pakiranjem, plombiranjem i označavanjem sjemena i sadnog materijala
- ispitivanje kvalitete poljoprivrednog reprodukcijaskog materijala
- nadzor nad radom dobavljača iz članka 3. točke 18. ovoga Zakona
- provjeravanje vođenja evidencije za provedbu dorade na poljoprivrednom gospodarstvu iz članka 17. stavka 2. ovoga Zakona
- postkontrolu poljoprivrednog reprodukcijaskog materijala
- uspostavu i vođenje upisnika iz članka 10. ovoga Zakona
- odobravanje dobavljaču obavljanja nadzora
- očuvanje biljnih genetskih izvora poljoprivrednog bilja

- upis i vođenje sortnih lista
- obuku analitičara i nadzor nad radom laboratorija za kontrolu kvalitete poljoprivrednog reproduksijskog materijala
- obuku uzorkivača i nadzor nad radom uzorkivača sjemena
- provjeravanje ispunjavanja uvjeta za istovjetnost proizvodnje poljoprivrednog reproduksijskog materijala.

(2) Agencija poslove upisa i vođenja upisnika iz stavka 1. podstavka 7. ovoga članka obavlja kao javnu ovlast.

(3) Radi praćenja učinkovitosti i stanja u sjemenarstvu i rasadničarstvu, Agencija je dužna nakon završetka vegetacijske sezone pojedinih skupina bilja dostavljati Ministarstvu izvješća o obavljanju svih poslova iz svoje nadležnosti.

Savjetodavna tijela

Članak 7.

(1) Za praćenje poljoprivrednog sjemenarstva, rasadničarstva i priznavanja sorti, za davanje službenih mišljenja i prijedloga u području koje se uređuje ovim Zakonom ministar odlukom osniva:

1. Povjerenstvo za priznavanje sorti krmnog bilja, žitarica, repa, povrća, krumpira, uljarica i predivog bilja
2. Povjerenstvo za priznavanje sorti voćnih vrsta i vinove loze
3. Povjerenstvo za biljne genetske izvore.

(2) Povjerenstva iz stavka 1. ovoga članka donose poslovnik o radu.

Stručni programi

Članak 8.

(1) Ministarstvo priprema stručne programe radi unaprjeđenja sektora sjemenarstva i rasadničarstva.

(2) Programe iz stavka 1. ovoga članka odlukom donosi Vlada Republike Hrvatske.

(3) Programi iz stavka 1. ovoga članka moraju sadržavati ciljeve, mjere, korisnike i razdoblje provedbe, a financiraju se sredstvima državnog proračuna Republike Hrvatske.

(4) Programi iz stavka 1. ovoga članka moraju biti u skladu s ovim Zakonom i propisima Europske unije o proglašenju određenih kategorija potpora u sektoru poljoprivrede i šumarstva te u ruralnim područjima spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

(5) Provođitelj programa s Ministarstvom sklapa ugovor o pravima i obvezama u provedbi programa iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Provedbu programa iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

GLAVA III.

BILJNI GENETSKI IZVORI

Nacionalni program očuvanja i održive uporabe biljnih genetskih izvora

Članak 9.

(1) Aktivnosti vezane uz biljne genetske izvore koje imaju stvarnu ili potencijalnu vrijednost za hranu ili poljoprivredu, kao i sudionici koji provode te aktivnosti određeni su Nacionalnim programom očuvanja i održive uporabe biljnih genetskih izvora za hranu i poljoprivredu (u daljnjem tekstu: Nacionalni program).

(2) Nacionalni program iz stavka 1. ovoga članka odlukom donosi Vlada Republike Hrvatske.

(3) Nacionalni program iz stavka 1. ovoga članka financira se sredstvima iz državnog proračuna Republike Hrvatske i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj.

(4) Financijska sredstva iz stavka 3. ovoga članka doznaju se korisnicima koji sudjeluju u provođenju aktivnosti Nacionalnog programa, a u skladu s Godišnjim planom aktivnosti i odlukom ministra o raspodjeli sredstava iz državnog proračuna Republike Hrvatske za svaku godinu Nacionalnog programa.

(5) Način provedbe ekozemljopisnog pregleda i prikupljanja, održavanja i regeneracije, opisa i procjene svojstava, dokumentiranja, kao i održive uporabe biljnih genetskih izvora za hranu i poljoprivredu te način provedbe Nacionalnog programa propisuje ministar pravilnikom.

GLAVA IV.

UPISNICI DOBAVLJAČA, LABORATORIJA I UZORKIVAČA POLJOPRIVREDNOG REPRODUKCIJSKOG MATERIJALA

Upisnici dobavljača i uzorkivača poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala

Članak 10.

(1) Agencija vodi sljedeće upisnike:

1. Upisnik dobavljača poljoprivrednoga sjemena (u daljnjem tekstu: Upisnik dobavljača sjemena)
2. Upisnik dobavljača poljoprivrednoga sadnog materijala (u daljnjem tekstu: Upisnik dobavljača sadnog materijala)
3. Upisnik uzorkivača poljoprivrednoga sjemena (u daljnjem tekstu: Upisnik uzorkivača).

(2) Upis u upisnike iz stavka 1. točaka 1. i 2. ovoga članka obvezan je za pravne i fizičke osobe koje se na području Republike Hrvatske bave barem jednom od sljedećih djelatnosti: proizvodnjom poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala, doradom sjemena, uvozom poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala i održavanjem sorti.

(3) Upis u upisnik iz stavka 1. točke 3. ovoga članka obvezan je za fizičke osobe koje na području Republike Hrvatske obavljaju uzorkovanje poljoprivrednog sjemena.

(4) U upisnike iz stavka 1. ovoga članka ne upisuju se dobavljači sjemena i sadnog materijala koji se bave isključivo stavljanjem na tržište sjemena i sadnog materijala na način da ga samo distribuiraju i prodaju u originalnom pakiranju te proizvođači sadnog materijala koji ga proizvode i stavljaju na tržište u skladu s člankom 46. ovoga Zakona.

(5) Sadržaj i način vođenja upisnika iz stavka 1. ovoga članka i potrebne obrasce za upis propisuje ministar pravilnikom.

Upis u upisnike dobavljača i uzorkivača poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala

Članak 11.

(1) Agencija u okviru svoje nadležnosti donosi rješenja o upisu u upisnike iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona na zahtjev pravnih i fizičkih osoba, ako udovoljavaju uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Agencija će rješenjem odbiti upis u upisnike iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona ako pravna ili fizička osoba ne ispunjava uvjete za upis u upisnike.

(3) Agencija će rješenjem brisati pravnu i fizičku osobu upisanu u upisnike iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona ako:

- pravna ili fizička osoba podnese zahtjev za brisanje iz upisnika
- se utvrdi da pravna ili fizička osoba prestaje udovoljavati uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona ili
- se utvrdi da pravna ili fizička osoba obavlja poslove za koje je upisana, a koji nisu u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(4) Protiv rješenja Agencije može se izjaviti žalba Ministarstvu.

Uvjeti za upis u upisnike dobavljača i uzorkivača poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala

Članak 12.

(1) U upisnike dobavljača poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala upisuje se pravna ili fizička osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:

1. za registraciju održavanja sorti poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala:

a) da ima stručnu osobu koja je u radnom odnosu kod dobavljača na neodređeno vrijeme koja je inženjer ili diplomirani inženjer agronomije/poljoprivrede odnosno prvostupnik agronomije/poljoprivrede ili magistar agronomske/poljoprivredne struke i ima dvogodišnje radno iskustvo u oplemenjivanju ili održavanju sorti

b) pravne i fizičke osobe koje održavaju sorte koje su upisane na drugim sortnim listama iz članka 53. stavka 6. ovoga Zakona izuzimaju se od primjene podtočke a) ove točke

2. za registraciju proizvodnje poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala:

a) da ima stručnu osobu koja je u radnom odnosu kod dobavljača ili obavlja obveze stručne osobe na temelju ugovora o djelu s dobavljačem koja je inženjer ili diplomirani inženjer agronomije/poljoprivrede odnosno prvostupnik agronomije/poljoprivrede ili magistar agronomske/poljoprivredne struke ili poljoprivredni tehničar sa završenim IV. stupnjem obrazovanja poljoprivredne struke i ima dvogodišnje radno iskustvo u proizvodnji poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala

b) iznimno od podtočke a) ove točke, za proizvodnju poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala ukrasnog bilja i poljoprivrednog sadnog materijala povrća za stručnu osobu prihvatit će se nadzornik koji ima odobrenje za obavljanje nadzora pod stručnom kontrolom koje je izdala Agencija

c) pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost proizvodnje poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala ukrasnog bilja na način da ga stavljaju na tržište kao konačni proizvod izuzimaju se od primjene podtočke a) ove točke

d) pravne i fizičke osobe koje obavljaju poslove proizvodnje sjemena povrća kategorije standard i proizvodnje sjemena sorata koje se nalaze na drugim sortnim listama iz članka 53. stavka 6. ovoga Zakona izuzimaju se od primjene podtočke a) ove točke

3. za registraciju uvoza poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala:

a) da ima stručnu osobu koja je u radnom odnosu kod dobavljača na neodređeno ili određeno vrijeme koja je diplomirani inženjer agronomije/poljoprivrede ili magistar agronomske/poljoprivredne struke

b) pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost uvoza poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala ukrasnog bilja na način da ga stavljaju na tržište kao konačni proizvod izuzimaju se od primjene podtočke a) ove točke

4. za registraciju dorade sjemena:

a) da ima stručnu osobu koja je u radnom odnosu kod dobavljača na neodređeno vrijeme koja je inženjer ili diplomirani inženjer agronomije/poljoprivrede odnosno prvostupnik agronomije/poljoprivrede ili magistar agronomske/poljoprivredne struke i ima dvogodišnje radno iskustvo u doradi sjemena

b) da posjeduje opremu za čišćenje, sortiranje, tretiranje i pakiranje sjemena, ovisno o vrstama za koje se upisuje

c) da je vlasnik laboratorija za kontrolu kvalitete sjemena ili ima ugovor s laboratorijem za kontrolu kvalitete sjemena

5. za registraciju dorade isključivo za vlastite potrebe iz članka 17. stavka 2. ovoga Zakona:

a) da posjeduje opremu za čišćenje, sortiranje i/ili tretiranje.

(2) U Upisnik uzorkivača upisuje se fizička osoba koja je:

a) inženjer ili diplomirani inženjer agronomije/poljoprivrede odnosno prvostupnik agronomije/poljoprivrede ili magistar agronomske/poljoprivredne struke ili poljoprivredni tehničar sa završenim IV. stupnjem obrazovanja poljoprivredne struke, završila je obuku za uzorkivača sjemena pri Agenciji i ima dvogodišnje radno iskustvo u proizvodnji sjemena

b) dostavila pisanu izjavu kojom se obvezuje uzorkovanje sjemena vršiti prema pravilima struke i na način s kojim je upoznata tijekom obuke.

Članak 13.

(1) Laboratorij i referentni laboratorij ovlašćuje Ministarstvo ako ispunjavaju uvjete iz stavaka 2. i 3. ovoga članka.

(2) Laboratorij mora ispunjavati sljedeće uvjete:

a) ima stručnu osobu u stalnom radnom odnosu s punim radnim vremenom, a koja je inženjer ili diplomirani inženjer agronomije/poljoprivrede odnosno prvostupnik agronomije/poljoprivrede ili magistar agronomske/poljoprivredne struke, ima dvogodišnje radno iskustvo u kontroli kvalitete poljoprivrednog reprodukcijskog materijala i završila je obuku pri Agenciji

b) ima odgovarajući prostor za obavljanje laboratorijskih analiza (analiza vlage, čistoće, klijavosti i zdravstvenog stanja poljoprivrednog reprodukcijskog materijala vrsta za koje se traži upis u Upisnik laboratorija i prostor za čuvanje uzoraka nakon završetka analiza

c) ima odgovarajuću opremu (vaga, laboratorijski mlin, sušnica, klijalište ili klima komora, lupa, stereomikroskop, mikroskop, komora za naklijavanje s NUV svjetlom, zamrzivač do 25 °C, centrifuga i treskalica)

d) dostavlja opis postupka ispitivanja kvalitete reprodukcijskog materijala za vrste za koje se upisuje u Upisnik laboratorija te u skladu s opisanim postupcima ima definirane kritične točke u postupku proizvodnje u kojima će obavljati provjere i vršiti evidentiranje stanja i aktivnosti

e) uspješno sudjeluje u međulaboratorijskim usporednim ispitivanjima ili provjerama kvalitete rada

f) da bi obavljao poslove analize uzoraka u provedbi inspekcijskog nadzora, mora biti akreditiran sukladno normi HRN EN ISO/IEC 17025 od nacionalnog akreditacijskog tijela.

(3) Referentni laboratorij mora, osim uvjeta iz stavka 2. ovoga članka, ispunjavati i sljedeće uvjete:

a) biti akreditiran sukladno normi HRN EN ISO/IEC 17025 od nacionalnog akreditacijskog tijela

b) organizirati međulaboratorijska usporedna ispitivanja s laboratorijima upisanim u Upisnik ovlaštenih i referentnih laboratorija za kontrolu kvalitete poljoprivrednog reprodukcijskog materijala i osiguravati potrebne daljnje aktivnosti poslije takvih usporedbi

c) provoditi obuke novih analitičara

d) provoditi obuke novih uzorkivača

e) provoditi radionice iz područja ispitivanja kvalitete sjemena

f) obavljati druge stručne poslove kontrole kvalitete poljoprivrednog reprodukcijskog materijala za potrebe Ministarstva.

(4) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ako se radi o dokazivanju parametara za koje ne postoji laboratorij i referentni laboratorij upisan u Upisnik ovlaštenih i referentnih laboratorija za kontrolu kvalitete poljoprivrednog reprodukcijskog materijala, uzorak će biti poslan u laboratorij koji je osposobljen provesti analizu, pod uvjetom da nadležnom tijelu može dokazati sposobnost za pouzdanu provedbu analize.

(5) Zahtjev za ovlaštenje laboratorija i referentnih laboratorija uz koji se prilažu dokazi o ispunjavanju uvjeta iz stavka 2. i/ili 3. ovoga članka podnosi se Ministarstvu.

(6) Ministarstvo donosi rješenje o ovlaštenju laboratorija i referentnih laboratorija na temelju zahtjeva iz stavka 5. ovoga članka.

(7) Ministarstvo će rješenjem odbiti zahtjev za ovlaštenje laboratorija i referentnih laboratorija ako laboratorij ne ispunjava uvjete za ovlaštenje.

(8) Ministarstvo vodi Upisnik ovlaštenih i referentnih laboratorija za kontrolu kvalitete poljoprivrednog reprodukcijskog materijala i objavljuje ga na mrežnim stranicama Ministarstva.

(9) Ministarstvo će rješenjem ukinuti ovlaštenje i brisati iz Upisnika ovlaštenih i referentnih laboratorija za kontrolu kvalitete poljoprivrednog reprodukcijskog materijala laboratorij ako ne udovoljava ili je prestao udovoljavati uvjetima propisanim ovim Zakonom ili propisima donesenim na temelju njega.

(10) Protiv rješenja iz stavaka 6., 7. i 9. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(11) Obrazac zahtjeva iz stavka 5. ovoga članka te sadržaj i način vođenja upisnika iz stavka 8. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

GLAVA V.

POGLAVLJE I.

SJEME

Sjeme i njegove kategorije

Članak 14.

(1) Sjeme koje se proizvodi i stavlja na tržište može biti sljedećih kategorija: oplemenjivačevo sjeme, predosnovno sjeme, osnovno sjeme, certificirano sjeme, certificirano sjeme prve i druge generacije, standardno sjeme i komercijalno sjeme.

(2) Kategorije za pojedine biljne vrste i uvjete kojima moraju udovoljiti pojedine kategorije sjemena da bi bile potvrđene u službenom nadzoru propisuje ministar pravilnikom.

Proizvodnja sjemena

Članak 15.

(1) Sjeme mogu proizvoditi pravne i fizičke osobe koje su upisane i registrirane za proizvodnju sjemena u Upisniku dobavljača sjemena.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, dobavljaču koji je registriran u državi članici Europske unije priznaje se da je upisan u Upisnik dobavljača sjemena.

(3) Dobavljač sjemena registriran za proizvodnju sjemena može proizvoditi sjeme i prijaviti proizvodnju sjemena za službeni nadzor ako je sorta upisana u Sortnu listu Republike Hrvatske, Zajednički katalog sorata Europske unije ili na OECD listu sorata.

(4) Proizvodnja sjemena genetski modificiranih sorata podliježe odredbama posebnih propisa kojima se uređuje postupanje s genetski modificiranim organizmima.

(5) Proizvodnja sjemena iz ekološkog heterogenog materijala podliježe odredbama članka 13. stavka 1. Uredbe 2018/848.

(6) Način proizvodnje sjemena iz ekološkog heterogenog materijala propisuje ministar pravilnikom.

Proizvodnja sjemena za naručitelja iz trećih zemalja

Članak 16.

(1) Dobavljač registriran za proizvodnju sjemena može za naručitelja iz treće zemlje od uvezenog sjemena proizvoditi u Republici Hrvatskoj sjeme iako sorta nije na Sortnoj listi Republike Hrvatske ili u Zajedničkom katalogu sorata Europske unije, osim genetski modificiranih sorti.

(2) Sjeme iz stavka 1. ovoga članka može se umnažati na temelju ugovora s inozemnim naručiteljem, prema kojem inozemni naručitelj preuzima cjelokupnu količinu proizvedenog naturalnog ili dorađenog sjemena.

(3) Na zahtjev dobavljača Agencija može provesti službeni nadzor i izdati OECD certifikat za međunarodni promet.

(4) Sjeme iz stavka 1. ovoga članka nije dopušteno stavljati na tržište.

(5) Dobavljač sjemena dužan je o proizvodnji iz stavka 1. ovoga članka izvijestiti nadležnu inspekciju.

Proizvodnja sjemena namijenjena za vlastitu uporabu

Članak 17.

(1) Poljoprivredni proizvođači upisani u Upisnik poljoprivrednika mogu, osim kategorija navedenih u članku 14. ovoga Zakona, proizvoditi za svoje potrebe na vlastitom gospodarstvu sjeme s poljoprivrednog gospodarstva.

(2) Sjeme s poljoprivrednog gospodarstva biljnih vrsta iz skupina strnih žitarica i uljarica i predivog bilja, a koristi se za sjetvu mora biti dorađeno u skladu s člankom 18. ovoga Zakona.

(3) Odredbe stavka 2. ovoga članka ne odnose se na:

– poljoprivredne biljne vrste upisane u Sortnu listu Republike Hrvatske kao »čuvane sorte« ili »sorte razvijene za uzgoj pri određenim uvjetima«

– sorte upisane u druge sortne liste iz članka 53. stavka 6. ovoga Zakona

– poljoprivredne proizvođače upisane u Upisnik subjekata u ekološkoj poljoprivredi

– lokalne populacije i sorte koje nisu upisane u sortne liste i nisu zaštićene oplemenjivačkim pravima

– poljoprivredne proizvođače čija ukupna proizvodna površina određenih skupina bilja iz stavka 2. ovoga članka nije veća od 7 ha.

Dorada sjemena

Članak 18.

(1) Dorada sjemena je sušenje, čišćenje, kalibriranje, piliranje, tretiranje sredstvima za zaštitu bilja, pakiranje, plombiranje i označavanje.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, dorada sjemena s poljoprivrednog gospodarstva ne uključuje pakiranje, plombiranje i označavanje.

(3) Sjeme može dorađivati pravna i fizička osoba koja je upisana i registrirana za doradu u Upisniku dobavljača sjemena.

(4) Dobavljač sjemena registriran za doradu smije dorađivati naturalno sjeme ako je za to sjeme izdan zapisnik o službenom nadzoru, uvjerenje o priznavanju usjeva ili dokument o podrijetlu sjemena s poljoprivrednog gospodarstva.

(5) Dobavljač sjemena registriran za doradu mora voditi evidenciju o masi preuzetoga naturalnog i dorađenog sjemena.

(6) Dobavljač registriran za doradu sjemena može u postupku dorade pripremati mješavine sjemena različitih vrsta i sorti u različitim omjerima.

(7) Nakon dorade dorađivač izdaje potvrdu o dorađenoj masi sjemena.

(8) Uvjete pripremanja mješavine sjemena i postupak službenog nadzora prilikom pripremanja mješavine sjemena, sadržaj, oblik i način vođenja evidencije o podrijetlu sjemena s poljoprivrednog gospodarstva iz stavka 4. ovoga članka te sadržaj i oblik potvrde iz stavka 7. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

Dorada naturalnog sjemena

Članak 19.

(1) Tijekom žetve odnosno berbe, prijevoza, skladištenja te svih faza dorade naturalno sjeme mora biti odvojeno, označeno i pod nadzorom, uz iznimku sjemena s poljoprivrednog gospodarstva.

(2) Iznimno od odredbi članka 21. i članka 23. stavka 1. ovoga Zakona, a u slučaju stavljanja na tržište naturalnog sjemena, Agencija može za to sjeme izdati certifikat o sjemenu koje nije konačno certificirano, pod uvjetom da je za sjeme izdano uvjerenje iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Uvjete službenog nadzora i način postupanja sa sjemenom u fazama iz stavka 1. ovoga članka te način pakiranja i označavanja sjemena iz stavka 2. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

Kvaliteta sjemena

Članak 20.

- (1) Kvaliteta sjemena jest čistoća, klijavost, vlaga, zdravstveno stanje te čistoća vrste i sorte.
- (2) Sjeme koje se stavlja na tržište mora udovoljavati minimalnim zahtjevima kvalitete iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Prije stavljanja na tržište za svaku partiju sjemena mora se utvrditi kvaliteta sjemena koja se utvrđuje na uzorku sjemena koji uzima uzorkivač sjemena upisan u Upisnik uzorkivača.
- (4) Kvalitetu sjemena utvrđuje laboratorij upisan u Upisnik laboratorija i izdaje izvješće o kvaliteti sjemena.
- (5) Ako se u postupku nadzora rada uzorkivača utvrdi da ne udovoljava uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega, Agencija će odrediti mjere i rok za ispravljanje utvrđenih nepravilnosti te će se u slučaju neispravljanja ili ponavljanja nepravilnosti rješenjem brisati uzorkivača iz pripadajućeg upisnika.
- (6) Protiv rješenja iz stavka 5. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.
- (7) Za kvalitetu sjemena odgovoran je dobavljač sjemena koji ga stavlja na tržište Republike Hrvatske te pravne i fizičke osobe koje se bave trgovinom sjemena, kada sjeme drže u uvjetima koji ne osiguravaju održavanje njegove kvalitete.
- (8) Minimalne zahtjeve o kvaliteti sjemena, stručno osposobljavanje uzorkivača iz stavka 3. ovoga članka, metode uzorkovanja i ispitivanja kvalitete sjemena, nadzor rada uzorkivača i nadzor rada laboratorija iz stavka 4. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

Pakiranje, plombiranje i označavanje sjemena

Članak 21.

- (1) Sjeme se stavlja na tržište u ujednačenim partijama, originalno pakirano i označeno certifikatom o sjemenu na pakiranju u boji propisanoj za pojedinu kategoriju sjemena, s tim da je osigurana nepovredivost pakiranja.
- (2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, pojedine kategorije određenih vrsta sjemena mogu se staviti na tržište označene samo certifikatom proizvođača.
- (3) Sjeme koje se stavlja na tržište mora uz certifikat o sjemenu na pakiranju pratiti i certifikat o sjemenu uz otpremnicu u boji propisanoj za pojedinu kategoriju sjemena, osim ako nije drugačije propisano.
- (4) Uz certifikat o sjemenu na pakiranju, pakiranje sjemena može biti dodatno označeno i proizvođačkom informacijom.
- (5) Ako se osiguraju sve potrebne mjere u pogledu potvrđivanja identiteta sjemena u vrijeme kada se razdjeljuje partija, može se odobriti da se određene kategorije sjemena stavljaju na tržište kao sitno pakiranje, koje je originalno pakirano i plombirano pod službenim nadzorom.
- (6) U slučaju stavljanja na tržište sjemena pakiranog u sitna pakiranja moguća su odstupanja od odredbi u pogledu pakiranja, plombiranja i označavanja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.
- (7) U slučaju sjemena genetski modificirane sorte na certifikatima o sjemenu te na svim ostalim dokumentima mora se jasno i uočljivo navesti da je sjeme genetski modificirano.
- (8) Ako je sjeme tretirano sredstvima za zaštitu bilja, informacija o tome mora biti navedena u certifikatima o sjemenu, ne dovodeći u pitanje posebne propise kojima se uređuje to područje.
- (9) Način pakiranja, plombiranja i označavanja za pojedine biljne vrste i kategorije sjemena, obrazac, boju i izgled certifikata te izgled certifikata proizvođača propisuje ministar pravilnikom.

Ponovno pakiranje

Članak 22.

- (1) Originalna pakiranja sjemena mogu se u okviru službenog nadzora ponovno pakirati, plombirati i označiti jednom ili više puta.

(2) Nakon ponovnog pakiranja i plombiranja izdaju se novi certifikati o sjemenu na kojima se mora navesti da je sjeme ponovno plombirano, datum ponovnog plombiranja i naziv nadležnog tijela.

(3) Postupak ponovnog plombiranja, pakiranja i označavanja sjemena propisuje ministar pravilnikom.

Izdavanje certifikata o sjemenu

Članak 23.

(1) Agencija izdaje Certifikat o sjemenu na pakiranju i Certifikat o sjemenu uz otpremnicu (u daljnjem tekstu: certifikati o sjemenu) ako se iz nalaza službenog nadzora te izvješća o kvaliteti sjemena utvrdi da proizvedeno sjeme udovoljava uvjetima ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, za određene biljne vrste i kategorije sjemena dobavljač registriran za proizvodnju i/ili doradu može sam izdati certifikate o sjemenu.

(3) Na zahtjev dobavljača sjemena koji je upisan u Upisnik dobavljača sjemena i registriran za proizvodnju i/ili doradu Agencija izdaje certifikate o sjemenu.

(4) Agencija i dobavljač iz stavka 3. ovoga članka vode evidenciju o izdanim certifikatima o sjemenu odnosno evidenciju o sjemenu za koje se podnosi zahtjev za izdavanje certifikata o sjemenu.

(5) Dobavljač mora Agenciji i poljoprivrednoj inspekciji omogućiti provjeru pravilnog korištenja izdanih certifikata o sjemenu.

(6) Obrazac zahtjeva za izdavanje certifikata o sjemenu iz stavka 3. ovoga članka, potrebnu dokumentaciju, sadržaj, oblik i način vođenja evidencije iz stavka 4. ovoga članka, način provjere iz stavka 5. ovoga članka i postupak izdavanja certifikata o sjemenu propisuje ministar pravilnikom.

Dodatno označavanje sjemena

Članak 24.

(1) Za određene biljne vrste i kategorije sjemena za koje se obavlja službeni nadzor dobavljač je obvezan čuvati uzorke sjemena i voditi evidenciju za svaku partiju sjemena koju stavlja na tržište.

(2) Iznimno od odredbe članka 28. stavka 1. ovoga Zakona, Agencija može izdati certifikate o sjemenu i sjeme se može staviti na tržište:

– kada sjeme odstupa od propisanih minimalnih zahtjeva o klijavosti iz članka 20. stavka 8. ovoga Zakona ili

– kada certifikacija nije provedena s obzirom na to da sjeme nema konačnu analizu klijavosti laboratorija, ali je izdano privremeno analitičko izvješće i dobavljač sjemena jamči klijavost navedenu u privremenom izvješću.

(3) Iznimke iz stavka 2. ovoga članka ne primjenjuju se na uvezeno sjeme.

(4) Biljne vrste i kategorije sjemena na koje se odnosi odredba stavka 1. ovoga članka, detaljnije uvjete i postupak provođenja službenog nadzora i izdavanja certifikata o sjemenu za sjeme iz stavka 1. ovoga članka, uzimanje i čuvanje uzoraka sjemena te vođenje evidencije iz stavka 1. ovoga članka, detaljnije uvjete pod kojima su dopuštene iznimke iz stavka 2. ovoga članka i način označavanja sjemena propisuje ministar pravilnikom.

Službeni nadzor

Članak 25.

(1) Usjev odnosno sjeme podliježe službenom nadzoru tijekom vegetacije, žetve ili berbe, skladištenja i dorade.

(2) O provođenju službenog nadzora vodi se zapisnik.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, službeni nadzor ne provodi se za proizvodnju sjemena povrća kategorije standard i proizvodnju sjemena sorata koje se nalaze na drugim sortnim listama iz članka 53. stavka 6. ovoga Zakona.

(4) Uvjete za postupak i način provođenja službenog nadzora za pojedine vrste bilja i pojedine kategorije sjemena iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona i obrazac zapisnika iz stavka 2. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

Provođenje službenog nadzora

Članak 26.

(1) Službeni nadzor nad proizvodnjom sjemena provodi Agencija.

(2) Za određene vrste bilja i njihove kategorije Agencija može odobriti dobavljaču registriranom za proizvodnju sjemena da na vlastitoj proizvodnji obavlja nadzor.

(3) Dobavljači registrirani za proizvodnju sjemena prijavljuju Agenciji proizvodnju svih kategorija na svim lokacijama u vlasništvu, posjedu ili ugovornoj proizvodnji radi obavljanja nadzora iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

(4) Agencija izvješćuje Ministarstvo o obavljenom nadzoru u sklopu godišnjeg izvješća.

(5) Program osposobljavanja nadzornika i detaljnije uvjete za obavljanje službenog nadzora iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, način, obrazac izvješća i rokove prijave za službeni nadzor propisuje ministar pravilnikom.

Priznavanje sjemenskog usjeva

Članak 27.

(1) Službenim nadzorom sjemenskog usjeva tijekom vegetacije utvrđuje se podrijetlo upotrijebljenog sjemena, autentičnost i čistoća vrste i sorte, zdravstveno stanje usjeva i kategorija sjemena.

(2) Nakon provedenoga službenog nadzora iz stavka 1. ovoga članka i na temelju pozitivnog zapisnika o obavljenom stručnom nadzoru Agencija odnosno dobavljač sjemena u okviru svog ovlaštenja izdaje uvjerenje o priznavanju sjemenskog usjeva (u daljnjem tekstu: uvjerenje).

(3) U slučaju negativnog zapisnika o obavljenom stručnom nadzoru dobavljač sjemena može podnijeti prigovor Agenciji.

(4) Ravnatelj Agencije o prigovoru će odlučiti rješenjem u roku od osam dana od dana izjavlivanja prigovora.

(5) Protiv rješenja Agencije iz stavka 4. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.

(6) Agencija i dobavljač vode evidenciju o izdanim uvjerenjima iz stavka 2. ovoga članka.

(7) Obrazac uvjerenja iz stavka 2. ovoga članka te sadržaj i način vođenja evidencije iz stavka 6. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

Stavljanje na tržište sjemena

Članak 28.

(1) Sjeme se može staviti na tržište ako:

- posjeduje certifikate o sjemenu iz članka 23. ovoga Zakona ili OECD certifikat
- udovoljava minimalnim uvjetima kvalitete iz članka 20. ovoga Zakona
- udovoljava uvjetima iz članka 21. ovoga Zakona o pakiranju, plombiranju i označavanju sjemena
- pripada sorti koja se nalazi na Sortnoj listi Republike Hrvatske ili u Zajedničkom katalogu sorata Europske unije i
- ako je dobavljač koji ga stavlja na tržište upisan i registriran u Upisniku dobavljača sjemena, osim ako se radi o dobavljaču za kojega upis u Upisnik dobavljača sjemena nije obavezan prema članku 10. stavku 4. ovoga Zakona.

(2) Za kvalitetu i označavanje sjemena stavljenog na tržište odgovoran je dobavljač odnosno trgovac sjemena koji ga stavlja na tržište, svatko u okviru svojih odgovornosti.

(3) Sorte koje su upisane u Zajednički katalog sorata Europske unije ne podliježu nikakvim tržišnim ograničenjima u pogledu sorte od dana objave u Službenom listu.

(4) Stavljanje na tržište sjemena iz ekološkog heterogenog materijala podliježe odredbama članka 13. stavka 1. Uredbe 2018/848.

(5) Odredbe i način stavljanja na tržište sjemena iz ekološkog heterogenog materijala propisuje ministar pravilnikom.

Trgovina sjemena

Članak 29.

(1) Trgovinom sjemena može se baviti pravna osoba sa sjedištem ili fizička osoba s prebivalištem u Republici Hrvatskoj registrirana za tu djelatnost.

(2) Trgovinom sjemena na veliko može se baviti pravna ili fizička osoba koja ima zaposlenog diplomiranog inženjera agronomije/poljoprivrede ili magistra agronomске/poljoprivredne struke odnosno prvostupnika agronomije/poljoprivrede ili magistra agronomске/poljoprivredne struke.

(3) Trgovinom sjemena na malo može se baviti pravna ili fizička osoba koja u svakoj prodavaonici ima zaposlenog djelatnika sa završenim IV. (četvrtim) stupnjem obrazovanja poljoprivredne struke i/ili diplomiranog inženjera agronomije/poljoprivrede ili magistra agronomске/poljoprivredne struke odnosno prvostupnika agronomije/poljoprivrede ili magistra agronomске/poljoprivredne struke.

(4) Odredbe stavaka 2. i 3. ovoga članka ne odnose se na trgovine sjemena na malo koje stavljaju na tržište sjeme pakirano u sitna pakiranja.

(5) Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su sjeme držati u uvjetima koji osiguravaju održavanje njegove kakvoće.

Postkontrola sjemena

Članak 30.

(1) Certificirane partije sjemena podliježu obveznoj postkontroli.

(2) Postkontrolu autentičnosti i čistoće vrste i sorte te kvalitete sjemena provodi Agencija.

(3) Ako Agencija postkontrolom utvrdi da sjeme ne udovoljava uvjetima navedenim na certifikatu o sjemenu, izvješćuje poljoprivrednu inspekciju Državnog inspektorata i Ministarstvo.

(4) Detaljnije uvjete i način provođenja postkontrole za certificirane partije sjemena propisuje ministar pravilnikom.

Uvoz sjemena

Članak 31.

(1) Sjeme može uvoziti dobavljač sjemena upisan i registriran za uvoz u Upisniku dobavljača sjemena.

(2) Uvoziti i staviti na tržište može se sjeme sorti koje su upisane u Sortnu listu Republike Hrvatske ili u Zajednički katalog sorata Europske unije i ako je sjeme u pogledu propisa kojima se regulira proizvodnja i stavljanje na tržište istovjetno sjemenu proizvedenom prema ovome Zakonu.

(3) Uvoz sjemena iz trećih zemalja može se odobriti ako je trećoj zemlji priznata istovjetnost Odlukom Vijeća 2003/17/EZ od 16. prosinca 2002. o jednakovrijednosti pregleda usjeva na terenu koji se provode u trećim zemljama na sjemenskim usjevima i o jednakovrijednosti sjemena proizvedenog u trećim zemljama (SL L 8, 14. 1. 2003.) (u daljnjem tekstu: Odluka Vijeća 2003/17/EZ).

(4) Sjeme koje iz trećih zemalja uveze druga država članica Europske unije neće podlijegati nikakvim ograničenjima stavljanja na tržište prema ovome Zakonu.

(5) Uvoznik je dužan voditi i dostaviti evidenciju o uvezenim količinama sjemena i dostaviti uzorak Agenciji u roku od 15 dana od uvoza za svaku uvezenu partiju sjemena.

(6) Popis tijela kojima je u skladu sa stavkom 3. ovoga članka priznata istovjetnost sastavni je dio Odluke Vijeća 2003/17/EZ.

(7) Za kvalitetu uvezenog sjemena odgovoran je dobavljač koji sjeme uvozi i stavlja ga na tržište.

(8) Dokumente koji prilikom uvoza moraju pratiti sjeme i/ili biti na pakiranju, detaljnije uvjete u pogledu pakiranja, plombiranja i označavanja za pojedine kategorije sjemena, kao i evidencije o uvozu iz stavka 5. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

Stavljanje na tržište u iznimnim situacijama

Članak 32.

(1) Iznimno od odredbe članka 31. ovoga Zakona, Ministarstvo može rješenjem dopustiti oplemenjivaču ili održivaču odnosno njihovim ovlaštenicima, u svrhu pokusne proizvodnje, stavljanje na tržište u ograničenom razdoblju propisanih količina sjemena sorte za koju je podnesen zahtjev i sva potrebna dokumentacija za upis u Sortnu listu Republike Hrvatske ili u sortnu listu barem jedne države članice Europske unije u slučaju povratnih vrsta.

(2) Za sjeme sorti koje su uključene u sortne liste koje se isključivo koriste na području Republike Hrvatske iz članka 53. stavka 6. ovoga Zakona i/ili su uključene u Banku biljnih gena Ministarstvo može donijeti rješenje kojim dopušta stavljanje na tržište sjemena takve sorte, uz određivanje područja na kojemu se dozvoljava trženje određene količine takvog sjemena.

(3) U slučaju nedovoljnih količina sjemena Ministarstvo može rješenjem odobriti stavljanje na tržište Republike Hrvatske na određeno razdoblje:

– sjemena određenih kategorija koje ne udovoljava propisanim uvjetima za izdavanje certifikata o sjemenu iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona ili

– sjemena sorti koje nisu upisane u Sortnu listu Republike Hrvatske.

(4) Protiv rješenja iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Detaljnije uvjete i količinu sjemena koja se može staviti na tržište prema stavku 2. ovoga članka te kategorije na koje se odnose odredbe stavka 3. podstavka 1. ovoga članka i način označavanja sjemena koje se stavlja na tržište na temelju stavka 3. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

Izuzetia o uvozu i stavljanju na tržište sjemena

Članak 33.

(1) Odredbe ovoga Zakona o uvozu i stavljanju na tržište sjemena ne odnose se na sjeme koje znanstvene i znanstveno-nastavne ustanove i javna tijela primaju ili šalju za pokuse, za istraživanje, za oplemenjivanje, za postupak priznavanja, zaštite novih biljnih sorti, za potrebe banke biljnih gena i za mjere očuvanja genetske raznolikosti.

(2) Rješenje o odobrenju uvoza sjemena iz stavka 1. ovoga članka donosi Ministarstvo.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Količine sjemena iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

POGLAVLJE II.

SADNI MATERIJAL

Sadni materijal i njegove kategorije

Članak 34.

(1) Sadni materijal koji se proizvodi i stavlja na tržište može biti sljedećih kategorija: predosnovni, osnovni, certificirani, standardni ili CAC (*Conformitas Agraria Communitatis*) kategorije, osim za ukrasno bilje i povrće.

(2) Kategorije za pojedinu biljnu vrstu, kriterije za pojedinu kategoriju u smislu uvjeta proizvodnje, podrijetla, autentičnosti sorte i podloge, zdravstvenog stanja te vegetativne razvijenosti, kao i za sadni materijal biljnih vrsta za koje se ne utvrđuju kategorije propisuje ministar pravilnikom.

(3) Rodove, vrste i hibride na koje se odnose odredbe ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona vezane uz sadni materijal propisuje ministar pravilnikom.

Proizvodnja sadnog materijala

Članak 35.

(1) Sadni materijal mogu proizvoditi pravne i fizičke osobe koje su upisane i registrirane za proizvodnju sadnog materijala u Upisniku dobavljača sadnog materijala.

(2) Dobavljač registriran za proizvodnju sadnog materijala može proizvoditi sadni materijal i prijaviti proizvodnju sadnog materijala za službeni nadzor ako je sorta upisana u Sortnu listu Republike Hrvatske ili u neku od sortnih lista država članica Europske unije.

(3) Dobavljač registriran za proizvodnju sadnog materijala kontinuirano mora:

- u proizvodnom postupku utvrditi i kontrolirati kritične točke na temelju korištenih metoda proizvodnje
- utvrditi i provoditi mjere za praćenje i kontrolu kritičnih točaka u proizvodnom postupku
- uzimati uzorke i provoditi analizu kvalitete sadnog materijala u laboratoriju, radi provjere udovoljava li sadni materijal u pogledu kvalitete uvjetima ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona
- voditi pisanu evidenciju o poduzetim aktivnostima iz podstavaka 1., 2. i 3. ovoga stavka, evidenciju o proizvodnji i stavljanju na tržište sadnog materijala te ih držati na raspolaganju nadležnim tijelima.

(4) Dobavljači sadnog materijala iz članka 10. stavka 4. ovoga Zakona, čija je isključiva djelatnost distribucija sadnog materijala, moraju voditi pisanu evidenciju o kupnji, prodaji i isporuci sadnog materijala.

(5) Proizvodnja sadnog materijala genetski modificiranih sorata propisana je propisima kojima se uređuje područje genetski modificiranih organizama.

(6) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, dobavljaču koji je registriran za proizvodnju sadnog materijala u državi članici Europske unije priznaje se da je upisan u Upisnik dobavljača sadnog materijala u Republici Hrvatskoj.

(7) Proizvodnja sadnog materijala iz ekološkog heterogenog materijala podliježe odredbama članka 13. stavka 1. Uredbe 2018/848.

(8) Način proizvodnje sadnog materijala iz ekološkog heterogenog materijala propisuje ministar pravilnikom.

(9) Mjere, radnje i detaljnije uvjete koje moraju ispunjavati dobavljači iz stavka 3. ovoga članka, evidencije koje moraju voditi, oblik i način vođenja evidencije iz stavaka 3. i 4. ovoga članka te rok čuvanja dokumentacije, kao i posebne uvjete proizvodnje sadnog materijala tehnikom *in vitro* propisuje ministar pravilnikom.

Proizvodnja sadnog materijala za naručitelja iz trećih zemalja

Članak 36.

(1) Dobavljač registriran za proizvodnju sadnog materijala može na zahtjev naručitelja iz treće zemlje proizvoditi sadni materijal koji ne udovoljava odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, osim genetski modificiranih sorti.

(2) Sadni materijal iz stavka 1. ovoga članka može se proizvoditi na temelju ugovora s inozemnim naručiteljem, uz uvjet da će inozemni naručitelj preuzeti cjelokupnu količinu proizvedenoga sadnog materijala.

(3) Sadni materijal iz stavka 1. ovoga članka mora biti označen i prostorno odvojen od ostale proizvodnje koja je namijenjena za stavljanje na tržište u skladu s ovim Zakonom.

(4) Dobavljač sadnog materijala iz stavka 1. ovoga članka dostavlja Agenciji podatke o predviđenoj godišnjoj proizvodnji svake pojedine vrste i kategorije sadnog materijala.

(5) Na zahtjev dobavljača Agencija može provesti službeni nadzor nad proizvodnjom sadnog materijala iz stavka 1. ovoga članka i izdaje certifikat o sadnom materijalu na kojem mora biti naznačeno da sadni materijal nije dozvoljeno stavljati na tržište Republike Hrvatske.

(6) Sadni materijal iz stavka 1. ovoga članka nije dopušteno stavljati na tržište Republike Hrvatske.

(7) Način označavanja u skladu sa stavkom 3. ovoga članka, detaljnije uvjete za proizvodnju i način provođenja službenog nadzora iz stavka 5. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

Čuvanje sadnog materijala

Članak 37.

(1) Sadni materijal mora se čuvati u odvojenim partijama i mora biti označen.

(2) Ako se sadni materijal različitog podrijetla združi ili pomiješa tijekom pakiranja, skladištenja, prijevoza ili prilikom isporuke, dobavljač mora voditi evidenciju o sastavu partije i podrijetlu njezinih sastavnih dijelova.

(3) Kontrolu dobavljača registriranog za proizvodnju sadnog materijala u provođenju stavaka 1. i 2. ovoga članka provodi Agencija kroz službeni nadzor iz članka 41. ovoga Zakona.

(4) Detaljnije uvjete iz stavaka 1. i 2. ovoga članka te način i postupak službenog nadzora iz stavka 3. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

Kvaliteta sadnog materijala

Članak 38.

(1) Kvaliteta sadnog materijala u smislu ovoga Zakona je kategorija, autentičnost vrste, sorte i podloge, zdravstveno stanje i vegetativna razvijenost.

(2) Zahtjeve u pogledu kvalitete sadnog materijala za pojedine vrste bilja propisuje ministar pravilnikom.

Poteškoće u opskrbi sadnim materijalom

Članak 39.

(1) Sadni materijal koji se stavlja na tržište mora odgovarati propisanim zahtjevima o kvaliteti iz članka 38. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, u slučaju privremenih poteškoća u opskrbi reprodukcijom sadnim materijalom i sadnicama zbog prirodnih katastrofa ili nepredvidljivih okolnosti ministar može odobriti stavljanje na tržište sadnog materijala koji zadovoljava manje stroge uvjete kvalitete.

(3) Za kvalitetu sadnog materijala stavljenog na tržište odgovoran je dobavljač odnosno trgovac sadnog materijala koji ga stavlja na tržište, svatko u okviru svojih odgovornosti.

Utvrđivanje kvalitete sadnog materijala

Članak 40.

(1) Kvalitetu sadnog materijala utvrđuje Agencija službenim nadzorom, ne dovodeći u pitanje odredbe zakona kojim se uređuje biljno zdravstvo te posebnih propisa kojima se regulira to područje.

(2) Radi utvrđivanja zdravstvenog stanja sadnog materijala stručno osposobljeni djelatnici Agencije i stručno osposobljeni djelatnici dobavljača prema potrebi uzimaju uzorke i šalju ih u laboratorij da bi se obavila laboratorijska analiza na prisutnost štetnih organizama koji utječu na kvalitetu.

(3) Način i uvjete za uzimanje uzoraka sadnog materijala za analize iz stavka 2. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

Službeni nadzor nad proizvodnjom sadnog materijala

Članak 41.

(1) Sadni materijal u tijeku proizvodnje, pakiranja, plombiranja i označavanja podliježe službenom nadzoru koji provodi Agencija.

(2) Službenim nadzorom sadnog materijala utvrđuje se podrijetlo upotrijebljenoga reproduksijskog i sadnog materijala, autentičnost vrste, sorte i podloge, zdravstveno stanje, vegetativna razvijenost i kategorija sadnog materijala.

(3) O provođenju službenog nadzora vodi se zapisnik.

(4) Za određene vrste bilja i kategorije Agencija može odobriti dobavljaču registriranom za proizvodnju sadnog materijala obavljanje službenog nadzora na vlastitoj proizvodnji.

(5) Vrste bilja i kategorije sadnog materijala za koje je obavezan službeni nadzor te vrste bilja i kategorije sadnog materijala za koje se može provoditi službeni nadzor iz stavka 4. ovoga članka i postupak provođenja službenog nadzora propisuje ministar pravilnikom.

Provedba službenog nadzora

Članak 42.

(1) Dobavljač registriran za proizvodnju sadnog materijala dostavlja Agenciji prijavu godišnje proizvodnje svake pojedine vrste i kategorije sadnog materijala na svim mjestima proizvodnje u vlasništvu, posjedu ili ugovornoj proizvodnji.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, za sadni materijal CAC kategorije dobavljač Agenciji dostavlja obavijest o proizvodnji.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, za sadni materijal povrća i reproduksijski materijal ukrasnog bilja dobavljač Agenciji dostavlja Plan godišnje proizvodnje.

(4) Na temelju prijave, obavijesti i plana iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka Agencija provodi službeni nadzor u skladu s člankom 41. ovoga Zakona.

(5) Nakon provedenog službenog nadzora nad proizvodnjom sadnog materijala iz stavka 1. ovoga članka i na temelju pozitivnog nalaza Agencija izdaje uvjerenje o priznavanju sadnog materijala za vrste bilja i kategorije sadnog materijala koje propisuje ministar pravilnikom.

(6) Agencija i dobavljač vode evidenciju o izdanim uvjerenjima iz stavka 5. ovoga članka.

(7) Obrazac prijave, obavijesti i plana godišnje proizvodnje i rok podnošenja prijave iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka te obrazac uvjerenja iz stavka 5. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

Postupanje u slučaju nepravilnosti

Članak 43.

Ako Agencija tijekom obavljanja službenog nadzora utvrdi da sadni materijal ne udovoljava uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, upoznat će dobavljača s utvrđenim nepravilnostima i u zapisniku o pregledu odrediti rok za njihovo otklanjanje.

Izdavanje certifikata o sadnom materijalu

Članak 44.

(1) Agencija izdaje certifikat o sadnom materijalu na pakiranju i certifikat o sadnom materijalu uz otpremnicu (u daljnjem tekstu: certifikati o sadnom materijalu) za vrste bilja i kategorije sadnog materijala na temelju zahtjeva dobavljača registriranog za proizvodnju sadnog materijala i uvjerenja o priznavanju sadnog materijala.

(2) Agencija i dobavljač vode evidenciju o izdanim certifikatima o sadnom materijalu.

(3) Dobavljač sadnog materijala mora Agenciji omogućiti provjeru pravilnog korištenja izdanih certifikata o sadnom materijalu.

(4) Dobavljač sadnog materijala obvezan je Agenciji dostaviti godišnje izvješće o vrstama i količini prodanog i neprodanog sadnog materijala i neiskorištenim certifikatima o sadnom materijalu za vrste bilja i kategorije sadnog materijala.

(5) Agencija je dužna voditi evidenciju o nadziranoj rasadničarskoj proizvodnji prema vrsti, sorti, kategoriji, podlozi i količini pojedinoga sadnog materijala i o tome izvijestiti Ministarstvo nakon završetka vegetacijske sezone pojedinih skupina bilja.

(6) Obrazac zahtjeva i certifikata iz stavka 1. ovoga članka, evidenciju iz stavka 2. ovoga članka, način izvješćivanja te čuvanje certifikata o sadnom materijalu propisuje ministar pravilnikom.

(7) Iznimno od odredbi stavaka 1. do 4. ovoga članka, za određene vrste bilja i kategorije sadnog materijala dobavljač može sam izdati certifikat proizvođača, a uvjete i način izdavanja certifikata proizvođača propisuje ministar pravilnikom.

Pakiranje, plombiranje i označavanje sadnog materijala

Članak 45.

(1) Sadni materijal stavlja se na tržište u ujednačenim partijama, originalno pakiran i plombiran, označen certifikatima o sadnom materijalu u boji propisanoj za kategoriju sadnog materijala.

(2) U slučaju stavljanja na tržište genetski modificirane sorte sadnog materijala na certifikatima o sadnom materijalu te na svim ostalim dokumentima mora se jasno i uočljivo navesti da je sorta sadnog materijala genetski modificirana.

(3) Pojedinačno pakiran sadni materijal namijenjen neprofesionalnom krajnjem korisniku ne mora udovoljavati zahtjevima iz stavka 1. ovoga članka, ali mora biti označen osnovnim podacima o proizvodu kao što su vrsta i sorta.

(4) Način pakiranja, plombiranja i označavanja sadnog materijala iz stavka 1. ovoga članka, način označavanja iz stavka 3. ovoga članka za pojedine vrste bilja i njihove kategorije te vrste i kategorije iz stavka 3. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

Mali proizvođači sadnog materijala

Članak 46.

(1) Proizvodnja i stavljanje na tržište sadnog materijala »malih proizvođača« koja je namijenjena osobama na lokalnom tržištu kao neprofesionalnim krajnjim korisnicima, koji profesionalno nisu uključeni u proizvodnju bilja, kao oblik »lokalne cirkulacije«, izuzet će se od primjene odredbi članka 35. stavaka 1. i 3. ovoga Zakona u pogledu nadzora dobavljača, članka 41. ovoga Zakona u pogledu provođenja službenog nadzora, kao i utvrđenih uvjeta stavljanja na tržište iz članka 47. ovoga Zakona.

(2) Način proizvodnje i stavljanja na tržište sadnog materijala »malih proizvođača« iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

Stavljanje na tržište sadnog materijala

Članak 47.

(1) Na tržište se može staviti sadni materijal ako:

- posjeduje certifikate o sadnom materijalu iz članka 45. ovoga Zakona
- udovoljava uvjetima kvalitete iz članka 38. stavka 2. ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona

- udovoljava uvjetima iz članka 45. ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona
- pripada sorti koja se nalazi na Sortnoj listi Republike Hrvatske ako se radi o vrstama bilja za koje je sortna lista obvezna ili na nekoj od sortnih lista država članica Europske unije i
- ako je dobavljač koji ga stavlja na tržište upisan i registriran u Upisniku, osim ako se radi o dobavljaču za kojega upis u Upisnik nije obvezan prema članku 10. stavku 4. ovoga Zakona.

(2) Stavljanje na tržište sadnog materijala iz ekološkog heterogenog materijala podliježe odredbama članka 13. stavka 1. Uredbe 2018/848.

(3) Odredbe i način stavljanja na tržište sadnog materijala iz ekološkog heterogenog materijala propisuje ministar pravilnikom.

Trgovina sadnim materijalom

Članak 48.

(1) Trgovinom reprodukcijским sadnim materijalom i sadnicama mogu se baviti pravne ili fizičke osobe koje su registrirane za tu djelatnost.

(2) Trgovinom reprodukcijским sadnim materijalom i sadnicama na veliko može se baviti pravna ili fizička osoba koja ima zaposlenog diplomiranog inženjera agronomije/poljoprivrede ili magistra agronomске/poljoprivredne struke odnosno prvostupnika agronomije/poljoprivrede ili magistra agronomске/poljoprivredne struke.

(3) Trgovina reprodukcijским sadnim materijalom i sadnicama na veliko obavlja se u posebnim prostorijama ili u skladištima za prodaju robe na veliko.

(4) Trgovinom reprodukcijским sadnim materijalom i sadnicama na malo može se baviti pravna ili fizička osoba koja u svakoj prodavaonici ima zaposlenog djelatnika sa završenim IV. (četvrtim) stupnjem obrazovanja poljoprivredne struke ili diplomiranog inženjera agronomije/poljoprivrede i/ili magistra agronomске/poljoprivredne struke odnosno prvostupnika agronomije/poljoprivrede ili magistra agronomске/poljoprivredne struke.

(5) Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga članka, trgovinom na malo pojedinačno pakiranim voćnim sadnicama može se baviti pravna ili fizička osoba koja nema zaposlenog djelatnika s IV. (četvrtim) stupnjem obrazovanja poljoprivredne struke ako ih prodaje neprofesionalnom krajnjem korisniku.

(6) Trgovina na malo sadnicama obavlja se u prodavaonicama.

(7) Trgovinu sadnicama na malo izvan prodavaonice može obavljati pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka koja nema obvezu upisa u Upisnik, na neki od sljedećih načina:

- na štandovima i klupama na tržnicama na malo
- na štandovima i klupama izvan tržnica na malo
- pokretnom prodajom
- prigodnom prodajom (sajmovi, izložbe i sl.)
- prodajom na daljinu (putem interneta, telefona, kataloga, oglasnika i sl.)
- u spremištima, trapilištima i sl. u kojima se prodaje poljoprivredni sadni materijal.

(8) Dobavljač mora čuvati zapise o prodaji ili nabavi reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica najmanje tri godine od stavljanja na tržište.

Postkontrola sadnog materijala

Članak 49.

(1) Predosnovni, osnovni i certificirani sadni materijal podliježe postkontroli.

(2) Postkontrolu sadnog materijala iz stavka 1. ovoga članka provodi Agencija.

(3) Način provođenja postkontrola sadnog materijala za pojedine biljne vrste propisuje ministar pravilnikom.

Uvoz sadnog materijala

Članak 50.

(1) Sadni materijal može uvoziti dobavljač sadnog materijala koji je upisan i registriran za uvoz u Upisniku dobavljača sadnog materijala.

(2) Uvoziti i staviti na tržište može se sadni materijal ako je sorta upisana u Sortnu listu Republike Hrvatske ili u nekoj od sortnih lista država članica Europske unije i ako je u pogledu propisa kojima se regulira proizvodnja i stavljanje na tržište istovjetan sadnom materijalu proizvedenom prema ovome Zakonu.

(3) Uvoz sadnog materijala može se odobriti ako za to postoji odluka nadležnog tijela Europske unije da je sadni materijal proizveden u trećoj zemlji istovjetan sadnom materijalu proizvedenom prema ovome Zakonu.

(4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, do pribavljanja odluke Ministarstvo može rješenjem odobriti uvoz sadnog materijala kad Agencija po nalogu Ministarstva provjerom utvrdi da su ispunjeni uvjeti za priznavanje istovjetnosti proizvedenoga sadnog materijala u trećoj zemlji.

(5) Sadni materijal koji uveze druga država članica Europske unije neće podlijevati nikakvim ograničenjima stavljanja na tržište prema ovome Zakonu.

(6) Uvoznik sadnog materijala mora voditi evidenciju i dostaviti Agenciji izvješće o uvozu sadnog materijala.

(7) Protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(8) Dokumente koji prilikom uvoza moraju pratiti sadni materijal i/ili biti na pakiranju, uvjete za uvoz i stavljanje na tržište sadnog materijala u pogledu pakiranja, plombiranja i označavanja, kao i evidencije i izvješća o uvozu iz stavka 6. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

Odgovornost dobavljača prilikom uvoza sadnog materijala

Članak 51.

Za kvalitetu uvezenoga sadnog materijala odgovoran je dobavljač koji ga je uvezao i stavio na tržište.

Izuzeća o uvozu i stavljanju na tržište sadnog materijala

Članak 52.

(1) Odredbe ovoga Zakona o uvozu i stavljanju na tržište sadnog materijala ne odnose se na sadni materijal koji se uvozi za znanstvene i oplemenjivačke postupke, postupke priznavanja, zaštite novih biljnih sorti, potrebe banke biljnih gena i mjere očuvanja genetske raznolikosti.

(2) Rješenje o odobrenju uvoza sadnog materijala iz stavka 1. ovoga članka donosi Ministarstvo.

(3) Za sadni materijal sorti koje su uključene u Nacionalnu banku biljnih gena Ministarstvo može, radi očuvanja tih sorti, donijeti rješenje kojim dopušta stavljanje na tržište sadnog materijala takve sorte, uz određivanje područja na kojemu se dozvoljava trženje određene količine takvoga sadnog materijala.

(4) Protiv rješenja iz stavaka 2. i 3. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, nego se može pokrenuti upravni spor.

(5) Količine sadnog materijala iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

POGLAVLJE III.

UPISIVANJE SORTI U SORTNU LISTU

Sortna lista

Članak 53.

(1) Sortna lista Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Sortna lista) je službeni popis sorti biljnih vrsta koje su priznate u Republici Hrvatskoj.

(2) Upisom sorte u Sortnu listu poljoprivredni reprodukcijski materijal te sorte može se proizvoditi, prijaviti za službeni nadzor te uvoziti i/ili staviti na tržište.

(3) Dobavljač može proizvoditi, prijaviti za službeni nadzor, stavljati na tržište i uvoziti poljoprivredni reprodukcijski materijal sorte koja je brisana iz Sortne liste najkasnije do 30. lipnja treće godine nakon brisanja sorte iz Sortne liste.

(4) Sortama koje su upisane u Zajednički katalog sorata Europske unije ili sortnu listu u jednoj od država članica Europske unije priznaje se status upisa u Sortnu listu Republike Hrvatske s pravom proizvodnje, prijave za službeni nadzor, uvoza i stavljanja na tržište na teritoriju Republike Hrvatske od dana upisa u sortnu listu u jednoj od država članica Europske unije.

(5) Priznavanje genetski modificirane sorte podliježe odredbama propisa kojima se uređuje postupanje s genetski modificiranim organizmima.

(6) Vrste bilja za koje je obavezan upis u Sortnu listu, uvjete pod kojima se poljoprivredni reprodukcijski materijal biljnih vrsta za koje nije obavezan upis u Sortnu listu može staviti na tržište s naznakom sorte i sortne liste koje se isključivo koriste na području Republike Hrvatske propisuje ministar pravilnikom.

Postupak priznavanja

Članak 54.

(1) Postupak za priznavanje sorti pokreće se podnošenjem zahtjeva Agenciji.

(2) U postupku iz stavka 1. ovoga članka sorte iz drugih država članica Europske unije podliježu istim zahtjevima kao i sorte iz Republike Hrvatske.

(3) Prilikom podnošenja zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka za priznavanje sorte podnositelj zahtjeva naznačuje je li takav zahtjev već predan u nekoj drugoj državi članici Europske unije i ako je predan, navodi u kojoj državi te je li odobren.

(4) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka osim državljanina Republike Hrvatske može podnijeti fizička i/ili pravna osoba koja ima stalno prebivalište ili sjedište u jednoj od država članica Europske unije.

(5) Podnositelj zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka iz trećih zemalja mora imati osobu ovlaštenu za zastupanje koja je državljanin Europske unije.

(6) Rokove podnošenja zahtjeva i potrebnu dokumentaciju za postupak priznavanja propisuje ministar pravilnikom.

Podaci iz zahtjeva

Članak 55.

Podaci iz zahtjeva koji se odnose na podrijetlo izvornog materijala i na opis postupka stvaranja sorte smatraju se službenom tajnom.

Postupanje sa zahtjevom za priznavanje sorti

Članak 56.

(1) Nakon primitka zahtjeva za priznavanje Agencija utvrđuje je li dostavljena popratna dokumentacija za provođenje ispitivanja gospodarske vrijednosti sorte.

(2) Način podnošenja zahtjeva Agenciji, popratnu dokumentaciju koja mora pratiti pojedine vrste bilja, kao i način i uvjete za utvrđivanje prihvatljivosti imena sorte propisuje ministar pravilnikom.

Provjera imena sorte

Članak 57.

(1) U postupku priznavanja sorti Agencija provodi postupak provjere odgovara li ime sorte propisanim uvjetima te prijedlog imena objavljuje u službenom glasilu Agencije.

(2) Na predloženo ime sorte svatko tko dokaže da ima pravni interes može Agenciji podnijeti pisani prigovor, i to u roku od tri mjeseca od dana objave predloženog imena u službenom glasilu Agencije.

(3) Ako Agencija utvrdi da predloženo ime sorte nije prihvatljivo odnosno da je prigovor opravdan, poziva podnositelja zahtjeva da u roku od šezdeset dana predloži novo ime sorte.

(4) Ako se nakon priznavanja sorte i upisa u Sortnu listu utvrdi da ime sorte koja je priznata nije prihvatljivo, Ministarstvo donosi rješenje o promjeni imena sorte.

(5) Protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Ispitivanje sorte

Članak 58.

(1) Agencija je dužna u razdoblju od 30 dana obavijestiti podnositelja zahtjeva da će sorta biti uključena u pokusno polje i od njega zatražiti da dostavi potreban reproduksijski materijal zbog ispitivanja u pokusnom polju i laboratoriju.

(2) Način i uvjete vezane uz obavještavanje iz stavka 1. ovoga članka, količinu i načine pripreme reproduksijskog materijala iz stavka 1. ovoga članka te rok sjetve odnosno sadnje propisuje ministar pravilnikom.

Provedba ispitivanja sorte

Članak 59.

(1) Ispitivanje sorte provodi Agencija u pokusnom polju i laboratoriju.

(2) Metode provođenja ispitivanja, način odabira sorte koja je standard, broj lokacija na kojima se provode poljski pokusi i vrijeme trajanja ispitivanja za svaku biljnu vrstu ili skupinu vrsta bilja propisuje ministar pravilnikom.

Statistička analiza podataka i ocjena vrijednosti sorte

Članak 60.

(1) Agencija obrađuje godišnje i konačne podatke iz pokusnog polja i laboratorija.

(2) Metode po kojima se obrađuju podaci iz pokusnog polja i laboratorija propisuje ministar pravilnikom.

Priznavanje sorti poljoprivrednog bilja

Članak 61.

(1) Na temelju konačnih podataka ispitivanja sorte u polju i laboratoriju Povjerenstvo iz članka 7. ovoga Zakona ocjenjuje je li udovoljeno uvjetima za priznavanje sorte.

(2) Sorta poljoprivrednog bilja priznaje se:

- ako je različita, ujednačena i postojana
- ako ima odgovarajuću gospodarsku vrijednost i
- ako je ime sorte u skladu s člankom 57. ovoga Zakona.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. podstavka 2. ovoga članka, ispitivanje gospodarske vrijednosti ne provodi se za:

- sorte povrća, osim kod sorti industrijske cikorije
- sorte trava koje nisu namijenjene za proizvodnju voluminozne krme
- samooplodne linije, hibride, klonove koji su namijenjeni isključivo za uporabu kao roditeljske komponente
- kod drugih vrsta bilja / biljnih vrsta kod kojih upis u Sortnu listu nije obavezan.

(4) Kod sorti trava koje nisu namijenjene za proizvodnju voluminozne krme Agencija može provjeriti primjerenost sorte za namjenu koju prijavljivač navede u zahtjevu.

(5) Agencija će priznati rezultate DUS ispitivanja koja su provela ovlaštena tijela u državama članicama Europske unije i ovlaštena tijela zemalja kojima je Europska komisija priznala istovjetnost za DUS ispitivanja.

(6) Metode utvrđivanja uvjeta i vrijednosti sorte iz stavka 2. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

Priznavanje sorti voćnih vrsta i vinove loze

Članak 62.

(1) Iznimno od odredbe članka 61. stavka 2. ovoga Zakona, sorta voćnih vrsta i vinove loze priznaje se:

- ako je različita, ujednačena i postojana ili
- ako ima službeno priznati opis ili
- ako je općepoznata sorta.

(2) Metode utvrđivanja uvjeta iz stavka 1. ovoga članka, načine izrade službeno priznatog opisa i definiranje općepoznate sorte propisuje ministar pravilnikom.

Priznavanje čuvanih sorti i sorti razvijenih za uzgoj pri određenim uvjetima

Članak 63.

(1) Radi očuvanja i održivog korištenja biljnih genetskih izvora kroz uzgoj, a iznimno od uvjeta iz članka 61. stavka 2. ovoga Zakona, mogu se priznati:

- domaće i udomaćene sorte ili
- sorte koje nisu zanimljive za uzgoj u komercijalne svrhe, ali su stvarane s ciljem uzgoja u posebnim uvjetima.

(2) U postupku priznavanja sorte iz stavka 1. ovoga članka posebno će se uzeti u obzir rezultati ispitivanja kroz očuvanje biljnih genetskih izvora, znanja stečena tijekom uzgoja, umnažanja i korištenja te detaljan opis sorte i odgovarajuća imena sorte.

(3) Po priznavanju sorte iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka ona se upisuje u Sortnu listu i označava se kao »čuvana sorta«, a sorte iz stavka 1. podstavka 2. ovoga članka upisuju se u Sortnu listu kao »sorte razvijene za uzgoj pri određenim uvjetima«.

(4) Biljne vrste, detaljnije uvjete i poseban postupak priznavanja i očuvanja sorti iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

Donošenje rješenja o upisu sorte u Sortnu listu

Članak 64.

(1) Na temelju zahtjeva stranke za priznavanje sorte i pozitivnog mišljenja povjerenstava iz članka 7. stavka 1. točaka 1. i 2. ovoga Zakona Ministarstvo donosi rješenje o priznavanju sorte.

(2) Na temelju negativnog mišljenja povjerenstva iz članka 7. stavka 1. točaka 1. i 2. ovoga Zakona Ministarstvo donosi rješenje o nepriznavanju sorte.

(3) Danom pravomoćnosti rješenja iz stavka 1. ovoga članka sorta se upisuje u Sortnu listu.

(4) Protiv rješenja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Razdoblje za koje je sorta priznata i ostaje upisana u Sortnoj listi za pojedine biljne vrste propisuje ministar pravilnikom.

Donošenje rješenja o brisanju sorte iz Sortne liste

Članak 65.

(1) Ministarstvo će po službenoj dužnosti rješenjem brisati sortu iz Sortne liste na prijedlog Agencije:

- ako je isteklo razdoblje za koje je sorta upisana u Sortnu listu ili
- ako se ne provodi održavanje odnosno ne postoji matično stablo/grm/trs ili
- podnositelj zahtjeva nije platio troškove godišnje naknade za vrijeme dok je sorta upisana u Sortnu listu Republike Hrvatske.

(2) Ministarstvo će na zahtjev stranke rješenjem brisati sortu iz sortne liste ako podnositelj zahtjeva zatraži brisanje sorte.

(3) Poljoprivredni reprodukcijски materijal sorte koja je brisana iz Sortne liste, u skladu sa stavcima 1. i 2. ovoga članka, u prometu može biti do 30. lipnja treće godine nakon brisanja sorte iz Sortne liste.

(4) Protiv rješenja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Ako se steknu uvjeti iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, Agencija će uzorke sjemena i dosje o sorti pohraniti u neku od kolekcija Nacionalnog programa.

(6) Ako se steknu uvjeti iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, sudionici Nacionalnog programa iz članka 9. ovoga Zakona uzorke voćnog i loznog sadnog materijala pohranit će u neku od kolekcija Nacionalnog programa.

Brisanje sorte

Članak 66.

(1) Sorta za koju je doneseno rješenje prema člancima 64., 65. i 67. ovoga Zakona danom pravomoćnosti rješenja briše se iz Sortne liste.

(2) Kada sorta prestane biti priznata u državi članici u kojoj je prvi put bila priznata, ona može ostati upisana u Sortnu listu pod uvjetom da su ispunjeni svi uvjeti za priznavanje te sorte te ako je riječ o sortama koje se održavaju, mora postojati održivač sorte.

(3) Razdoblje priznavanja i upisa sorte u Sortnu listu može se privremeno produžiti do donošenja rješenja kojim se rješava o zahtjevu za obnavljanje upisa sorte u Sortnu listu.

Poništavanje rješenja o upisu sorti u Sortnu listu

Članak 67.

(1) Ministarstvo će poništiti rješenje o upisu sorte u Sortnu listu ako:

- je nakon priznavanja sorte utvrđeno da uvjet različitosti iz članka 61. stavka 2. podstavka 1. nije bio ispunjen u trenutku priznavanja ili
- nije udovoljeno odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

(2) U slučaju poništavanja rješenja o upisu sorte sorta se briše iz Sortne liste s datumom priznavanja, a time se poništavaju i sve pravne i administrativne radnje koje su slijedom takvog upisa proizašle.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Opisna sortna lista

Članak 68.

(1) Opisna sortna lista je popis sorti kojima je posebnim ispitivanjima utvrđena proizvodna i gospodarska vrijednost.

(2) Kod određenih vrsta bilja važnih za proizvodnju u Republici Hrvatskoj posebnim ispitivanjem sorte utvrđuje se proizvodna i gospodarska vrijednost sorte uz različite proizvodne tehnologije odnosno u različitim agroekološkim uvjetima kako bi se dobile detaljne informacije o svojstvima sorte.

(3) Opisna sortna lista može se formirati od sorti upisanih u Sortnu listu Republike Hrvatske ili Zajednički katalog sorata Europske unije.

(4) Ispitivanje i uvrštavanje u Opisnu sortnu listu provodi Agencija na temelju prijedloga Ministarstva.

Obnavljanje upisa sorte

Članak 69.

(1) Održivač sorte može podnijeti zahtjev za obnavljanje upisa sorte u Sortnu listu najkasnije dvije godine prije isteka razdoblja za koje je sorta upisana u Sortnu listu.

(2) Prije obnavljanja upisa sorte u Sortnu listu Agencija provjerava, da li održivač održava sortu na način da uvjeti različitosti, ujednačenosti i postojanosti na temelju kojih je sorta bila priznata i dalje postoje.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, sorte voćnih vrsta i vinove loze mogu se obnoviti ako je materijal sorte još uvijek dostupan.

(4) Ako su ispunjeni uvjeti za obnavljanje upisa sorte u Sortnu listu, Ministarstvo donosi rješenje o obnavljanju upisa sorte u Sortnu listu.

(5) Protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(6) Detaljnije uvjete i postupak za obnavljanje upisa sorte u Sortnu listu za pojedine vrste bilja propisuje ministar pravilnikom.

Sortna lista i dosje o sorti

Članak 70.

(1) Agencija priprema, ažurira i objavljuje Sortnu listu u obliku kataloga koja je javno dostupna.

(2) Ministarstvo obavještava nadležna tijela država članica Europske unije i Komisiju o svim promjenama u Sortnoj listi Republike Hrvatske.

(3) Sadržaj Sortne liste i dosjea o sorti, kao i stavljanje na raspolaganje svih informacija iz dosjea sorti propisuje ministar pravilnikom.

Održavanje sorte

Članak 71.

(1) Za vrijeme dok je sorta priznata, sortu mora održavati održivač sorte, u Republici Hrvatskoj ili državi članici Europske unije ili u ovlaštenom tijelu treće zemlje kojem je Europska komisija priznala istovjetnost za održavanje sorte.

(2) Službeni nadzor nad održavanjem sorte provodi Agencija.

(3) U Republici Hrvatskoj sortu mogu održavati održivači koji su upisani u Upisnik i registrirani za održavanje sorti, a za sorte loze i voćnih vrsta održivači trebaju biti upisani u Upisnik i registrirani za proizvodnju sadnog materijala te imati službeno potvrđen matični trs/stablo/grm sorte ili znanstveno-stručne institucije koje imaju trs/stablo/grm sorte u sklopu kolekcijskog nasada.

(4) Ako je ispunjen uvjet istovjetnosti za održavanje sorte u ovlaštenom tijelu treće zemlje, održivač mora imati opunomoćenika unutar Europske unije za zastupanje u postupku koji se vodi u Agenciji.

(5) Održivač sorte dužan je uzorak reprodukcijskog materijala priznate sorte dostaviti Agenciji prije donošenja rješenja iz članka 64. ovoga Zakona.

(6) Održivač sorte i opunomoćenik moraju voditi evidenciju o održavanju sorte.

(7) Kada se održavanje provodi u državi članici Europske unije različitoj od one u kojoj je sorta priznata, dotične države članice Europske unije pomažu jedna drugoj u pogledu provjere.

(8) Postupak provođenja službenog nadzora iz stavka 2. ovoga članka te sadržaj i način vođenja evidencije iz stavka 5. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

GLAVA VI. NAKNADE

Naknade koje plaćaju dobavljači

Članak 72.

(1) Dobavljači plaćaju naknadu za pregled poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala iz članka 76. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Pravne i fizičke osobe plaćaju naknade za utvrđivanje kvalitete poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala iz članaka 20. i 38. ovoga Zakona te za utvrđivanje istovjetnosti poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala iz članaka 31. i 50. ovoga Zakona.

(3) Naknada iz stavka 1. ovoga članka prihod je državnog proračuna Republike Hrvatske.

(4) Naknade za usluge i postupke koje provodi Agencija uplaćuju se u državni proračun i koriste se za podmirivanje materijalnih rashoda i rashoda za nabavu nefinancijske imovine vezanih za obavljanje poslova propisanih ovim Zakonom.

(5) Iznose naknada iz stavaka 1. i 2. ovoga članka te vrijeme i način uplate naknade iz stavka 2. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

GLAVA VII. UPRAVNI I INSPEKCIJSKI NADZOR

Upravni nadzor

Članak 73.

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona te nadzor nad radom Agencije u povjerenim im poslovima državne uprave provodi Ministarstvo.

(2) Upravni nadzor nad radom laboratorija upisanih u Upisnik ovlaštenih i referentnih laboratorija za kontrolu kvalitete poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala provodi Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor

Članak 74.

Inspekcijski nadzor nad provedbom odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavljaju poljoprivredni i fitosanitarni inspektori Državnog inspektorata sukladno propisima kojima se uređuje djelokrug i ovlasti poljoprivredne i fitosanitarne inspekcije.

Nadzor poljoprivrednog inspektora

Članak 75.

(1) U provedbi inspekcijskog nadzora poljoprivredni inspektori imaju sljedeća prava, dužnosti i ovlasti:

1. izvršiti uvid u rješenje o upisu u upisnik dobavljača sjemena i Upisnik dobavljača sadnog materijala
2. provjeravati ispunjavaju li pravne/fizičke osobe (dobavljači) koje se bave trgovinom uvjete za obavljanje trgovine poljoprivrednim reprodukcijuskim materijalom na veliko i/ili na malo
3. nadzirati je li poljoprivredno sjeme stavljeno na tržište u skladu s člankom 28. ovoga Zakona
4. uzimati uzorke poljoprivrednog sjemena stavljenog na tržište radi davanja na analizu u referentni laboratorij

5. nadzirati je li poljoprivredni sadni materijal stavljen na tržište u skladu s člankom 47. ovoga Zakona
 6. uzimati uzorke poljoprivrednog sadnog materijala radi davanja na analizu bez nadoknade za njihovu vrijednost
 7. provjeravati vođenje evidencije koje je dobavljač dužan voditi na temelju ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona
 8. pregledavati poslovne prostore, trgovinu, skladište, prijevozna sredstva, robu i drugo kod nadziranih pravnih i fizičkih osoba
 9. zatražiti i pregledati isprave na temelju koje se može provjeriti i utvrditi identitet osoba koje podliježu nadzoru i osoba zatečenih na mjestu nadzora
 10. zatražiti i pregledati poslovnu dokumentaciju te uzeti njihovu presliku
 11. izvještavati nadležna tijela o uočenim nepravilnostima, ako sami nisu nadležni postupati
 12. podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka radi povrede odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona
 13. poduzeti i druge mjere i izvršiti druge radnje propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.
- (2) Inspekcijski nadzor iz stavka 1. ovoga članka obavlja se nad registriranim i neregistriranim dobavljačima, skladištima i prodavaonicama sjemena, sadnog materijala, poljoprivrednim ljekarnama i drugo.

Pregled poljoprivrednoga reproduksijskog materijala pri uvozu

Članak 76.

- (1) Poljoprivredni reproduksijski materijal koji se uvozi u Republiku Hrvatsku odnosno Europsku uniju podliježe obveznom pregledu koji obavlja fitosanitarna inspekcija na za to određenim graničnim kontrolnim postajama.
- (2) Dobavljač ili ovlašteno carinsko otpremništvo u pisanom obliku prijavljuje za pregled fitosanitarnoj inspekciji na graničnoj kontrolnoj postaji prispjeće uvozne pošiljke poljoprivrednoga reproduksijskog materijala.
- (3) Poljoprivredni reproduksijski materijal koji u Republiku Hrvatsku odnosno Europsku uniju unose građani prijavljuje se fitosanitarnoj inspekciji radi pregleda iz stavka 1. ovoga članka.
- (4) Pregledom iz stavka 1. ovoga članka fitosanitarna inspekcija provjerava udovoljava li sjeme uvjetima iz članka 31. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona i prati li ga dokumentacija iz članka 31. stavka 8. ovoga Zakona te udovoljava li sadni materijal uvjetima iz članka 50. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona i prati li ga dokumentacija iz članka 50. stavka 8. ovoga Zakona.
- (5) Ako se pregledom iz stavka 1. ovoga članka utvrdi da poljoprivredni reproduksijski materijal udovoljava svim uvjetima iz stavka 4. ovoga članka, fitosanitarna inspekcija će dopustiti uvoz toga poljoprivrednoga reproduksijskog materijala.
- (6) Ako se pregledom iz stavka 1. ovoga članka utvrdi da poljoprivredni reproduksijski materijal ne udovoljava svim uvjetima iz stavka 4. ovoga članka, fitosanitarna inspekcija će rješenjem zabraniti uvoz poljoprivrednog reproduksijskog materijala i naložiti njegovo vraćanje pošiljatelju.
- (7) Carinarnice ne mogu cariniti pošiljke poljoprivrednog reproduksijskog materijala i ne mogu ih upućivati na carinjenje drugim carinarnicama sve dok fitosanitarna inspekcija na graničnoj kontrolnoj postaji ne završi pregled iz stavka 1. ovoga članka i ne dopusti uvoz poljoprivrednog reproduksijskog materijala.
- (8) Protiv rješenja fitosanitarne inspekcije iz stavka 6. ovoga članka može se izjaviti žalba ustrojstvenoj jedinici Državnog inspektorata nadležnoj za drugostupanjski upravni postupak.
- (9) Žalba protiv rješenja fitosanitarne inspekcije iz stavka 6. ovoga članka ne odgađa njegovo izvršenje.
- (10) Način kontrole prilikom uvoza te obrazac prijave uvoza poljoprivrednog reproduksijskog materijala propisat će ministar pravilnikom.

Obveze pravnih i fizičkih osoba

Članak 77.

(1) Pravne i fizičke osobe koje podliježu nadzoru poljoprivrednog i fitosanitarnog inspektora dužne su mu omogućiti obavljanje nadzora, pružiti potrebne podatke i obavijesti te osigurati uvjete za nesmetani rad.

(2) Pravne i fizičke osobe dužne su na zahtjev inspektora iz stavka 1. ovoga članka u određenom roku dostaviti ili pripremiti podatke i materijale koji su mu potrebni za obavljanje poslova inspekcijskog nadzora.

(3) Rok iz stavka 2. ovoga članka mora biti primjeren vrsti zahtjeva.

Obavljanje inspekcijskih poslova

Članak 78.

Poljoprivredni i fitosanitarni inspektor u provedbi inspekcijskog nadzora vodi postupak, sastavlja zapisnik i donosi rješenje, kada je za to ovlašten ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega.

Rješenja poljoprivredne inspekcije

Članak 79.

(1) Ako poljoprivredni inspektor u postupku inspekcijskog nadzora utvrdi da je povrijeđen ovaj Zakon ili propisi doneseni na temelju ovoga Zakona, rješenjem će:

1. zabraniti obavljanje trgovine poljoprivrednim reprodukcijским materijalom ako pravne/fizičke osobe ne ispunjavaju uvjete za obavljanje trgovine poljoprivrednim reprodukcijским materijalom na veliko i/ili na malo

2. zabraniti stavljanje na tržište poljoprivrednog sjemena koje nije u skladu s člankom 21. stavkom 2., člankom 21. stavkom 8., člankom 24. stavkom 2. i člankom 28. stavkom 1. ovoga Zakona

3. narediti izmjenu certifikata uz otpremnicu i/ili certifikata na pakiranju ako utvrdi da poljoprivredni reprodukcijški materijal na tržištu nije propisno označen odnosno nije kvalitete iskazane na certifikatima

4. privremeno zabraniti, do dobivanja rezultata analize/superanalize inspekcijskog uzorka sjemena, stavljanje na tržište određene partije sjemena, ako postoji opravdana sumnja da sjeme ne udovoljava propisanim temeljnim zahtjevima kakvoće za sjeme u prometu

5. zabraniti stavljanje na tržište partije poljoprivrednog sjemena za koje je analizom/superanalizom utvrđeno da ne zadovoljava temeljne zahtjeve kakvoće za sjeme u prometu

6. dobavljaču sjemena koji je prvi stavio na tržište Republike Hrvatske partiju poljoprivrednog sjemena za koju je analizom/superanalizom utvrđeno da ne zadovoljava temeljne zahtjeve kakvoće za sjeme u prometu narediti povlačenje svih preostalih količina sjemena s tržišta Republike Hrvatske u centralno skladište

7. dobavljaču sjemena koji je prvi stavio na tržište Republike poljoprivredno sjeme narediti neškodljivo uništavanje i nadzirati postupak uništavanja partije sjemena stavljenog na tržište suprotno odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, koje se ne bi moglo iskoristiti izravno ili u prerađenom stanju za ljudsku ili stočnu hranu ili industrijsku preradu, ili narediti povratak u državu podrijetla sjemena

8. narediti izmjenu certifikata ako utvrdi da poljoprivredni sadni materijal na tržištu nije propisno označen

9. zabraniti stavljanje na tržište sadnog materijala koji nije u skladu s člankom 48. ovoga Zakona

10. narediti uništenje i nadzirati postupak uništenja sadnog materijala koji je stavljen na tržište suprotno ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona

11. narediti i poduzeti i druge radnje i mjere za koje je ovlašten ovim Zakonom.

(2) Poljoprivredni inspektor će donijeti rješenje iz stavka 1. ovoga članka bez odgađanja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka inspekcijskog nadzora.

(3) Protiv rješenja poljoprivrednog inspektora iz stavka 1. može se izjaviti žalba unutarnjoj ustrojstvenoj jedinici Državnog inspektorata nadležnoj za drugostupanjski upravni postupak.

(4) Žalba protiv rješenja poljoprivrednog inspektora ne odgađa njegovo izvršenje.

Uzimanje uzoraka poljoprivrednog inspektora

Članak 80.

(1) U provedbi inspekcijskog nadzora poljoprivredni inspektor je ovlašten uzimati uzorke poljoprivrednog sjemena stavljenog na tržište radi utvrđivanja kvalitete.

(2) Uzorci se pod šifrom dostavljaju na analizu u referentni laboratorij.

(3) Način uzimanja uzoraka, broj i masu odnosno količinu propisuje ministar pravilnikom.

Superanaliza

Članak 81.

(1) Dobavljač sjemena koji je prvi stavio sjeme na tržište Republike Hrvatske može u roku od osam dana od dana primitka rezultata analize zahtijevati od poljoprivrednog inspektora da drugi primjerak uzorka dostavi na superanalizu.

(2) Superanalizu može zahtijevati i poljoprivredni inspektor u roku iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Nalaz superanalize je konačan i može se pobijati samo pod uvjetima i na način propisan za pobijanje javnih isprava.

(4) Drugi primjerak uzorka dostavlja se na superanalizu u laboratorij koji nije radio analizu prvog primjerka uzorka.

(5) Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga članka, ako se radi o dokazivanju parametara za koje ne postoji laboratorij, uzorak za superanalizu bit će poslan u laboratorij koji je osposobljen provesti superanalizu.

(6) Ministar odlukom određuje laboratorije za potrebe superanalize iz stavka 5. ovoga članka.

Troškovi analize

Članak 82.

(1) Dobavljač sjemena koji je prvi stavio sjeme na tržište Republike Hrvatske dužan je podmiriti troškove analize odnosno superanalize uzoraka ako se utvrdi da sjeme od kojeg su uzeti uzorci ne odgovara propisanim uvjetima.

(2) Ako se analizom utvrdi da uzorci odgovaraju odredbama ovoga Zakona i propisima donesenim na temelju njega, troškove analize odnosno superanalize uzoraka podmiruju se iz državnog proračuna.

(3) Vlasnik proizvoda od kojeg je uzet uzorak nema pravo na naknadu vrijednosti uzorka.

(4) Troškove uništavanja ili povrata partije sjemena u državu podrijetla sjemena snosi dobavljač sjemena koji je prvi stavio sjeme na tržište Republike Hrvatske.

GLAVA VIII.

PREKRŠAJNE ODREDBE

Novčane kazne

Članak 83.

(1) Novčanom kaznom od 100.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako stavlja na tržište sjeme genetski modificirane sorte, a da na certifikatu o sjemenu te na svim ostalim dokumentima nije jasno i uočljivo navedeno da je sjeme sorte genetski modificirano, u skladu s člankom 21. stavkom 7. ovoga Zakona

2. ako stavlja na tržište genetski modificiranu sortu sadnog materijala, a da na certifikatu o sadnom materijalu te na svim ostalim dokumentima nije jasno i uočljivo navedeno da je sorta sadnog materijala genetski modificirana, u skladu s člankom 45. stavkom 2. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 30.000,00 do 80.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i fizička osoba novčanom kaznom od 15.000,00 do 50.000,00 kuna.

Članak 84.

(1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 40.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako sjeme ne udovoljava minimalnim zahtjevima kvalitete u skladu s člankom 20. stavkom 2. ovoga Zakona
2. ako sjeme nije pakirano, plombirano i označeno propisanim certifikatima u skladu s člankom 21. stavcima 1. i 3. ovoga Zakona
3. ako stavi na tržište sjeme tretirano sredstvima za zaštitu bilja koje nije označeno u skladu s člankom 21. stavkom 8. ovoga Zakona
4. ako stavi na tržište sjeme koje nakon ponovnog pakiranja i plombiranja nije označeno u skladu s člankom 22. stavkom 2. ovoga Zakona
5. ako stavi na tržište sjeme suprotno odredbama članka 24. stavka 2. ovoga Zakona
6. ako se bavi trgovinom sjemena na veliko i/ili na malo u suprotnosti s odredbama članka 29. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona
7. ako ne postupi u skladu s člankom 31. stavkom 5. ovoga Zakona
8. ako sadni materijal ne odgovara propisanim zahtjevima o kvaliteti u skladu s člankom 39. stavkom 1. ovoga Zakona
9. ako bez odobrenja ministarstva stavi na tržište sadni materijal koji zadovoljava manje stroge uvjete kvalitete u skladu s člankom 39. stavkom 2. ovoga Zakona
10. ako sadni materijal nije pakiran, plombiran i označen u skladu s člankom 45. stavcima 1. i 3. ovoga Zakona
11. ako se bavi trgovinom reprodukcijuskog sadnog materijala i sadnica u suprotnosti s odredbama članka 48. stavaka 2., 3. i 4. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 10.000,00 do 20.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i fizička osoba novčanom kaznom od 5000,00 do 10.000,00 kuna.

Članak 85.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako nadležnom inspektor ne omogući obavljanje nadzora, u skladu s člankom 77. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 3000,00 do 5000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i fizička osoba novčanom kaznom od 3000,00 do 5000,00 kuna.

GLAVA IX.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Donošenje provedbenih propisa

Članak 86.

(1) Pravilnike iz članka 10. stavka 5. i članka 13. stavka 11. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Pravilnike iz članka 1. stavka 5., članka 8. stavka 6., članka 9. stavka 5., članka 14. stavka 2., članka 18. stavka 8., članka 19. stavka 3., članka 20. stavka 8., članka 21. stavka 9., članka 22. stavka 3., članka 23. stavka 6., članka 24. stavka 4., članka 25. stavka 4., članka 26. stavka 5., članka 27. stavka 7., članka 30. stavka 4., članka 31. stavka 8., članka 32. stavka 5.,

članka 33. stavka 4., članka 34. stavaka 2. i 3., članka 35. stavka 9., članka 36. stavka 7., članka 37. stavka 4., članka 38. stavka 2., članka 40. stavka 3., članka 41. stavka 5., članka 42. stavaka 5. i 7., članka 44. stavaka 6. i 7., članka 45. stavka 4., članka 46. stavka 2., članka 49. stavka 3., članka 50. stavka 8., članka 52. stavka 5., članka 53. stavka 6., članka 54. stavka 6., članka 56. stavka 2., članka 58. stavka 2., članka 59. stavka 2., članka 60. stavka 2., članka 61. stavka 6., članka 62. stavka 2., članka 63. stavka 4., članka 64. stavka 5., članka 69. stavka 6., članka 70. stavka 3., članka 71. stavka 8., članka 72. stavka 5., članka 76. stavka 10. i članka 80. stavka 3. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Pravilnike iz članka 15. stavka 6., članka 28. stavka 5., članka 35. stavka 8. i članka 47. stavka 3. ovoga Zakona ministar će donijeti do početka primjene Uredbe 2018/848.

(4) Odluku o donošenju Nacionalnog programa iz članka 9. stavka 2. ovoga Zakona donijet će Vlada Republike Hrvatske u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(5) Odluke iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Propisi koji ostaju na snazi

Članak 87.

Do stupanja na snagu pravilnika iz članka 86. ovoga Zakona ostaju na snazi provedbeni propisi doneseni na temelju Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (»Narodne novine«, br. 140/05., 35/08., 55/11., 14/14., 115/18. i 32/20.), i to:

– Pravilnik o upisu u upisnike dobavljača, laboratorija i uzorkivača poljoprivrednog sjemena i sadnog materijala (»Narodne novine«, br. 29/08., 21/09., 37/09. i 24/17.)

– Pravilnik o troškovima za usluge i postupke koje provodi Hrvatski centar za poljoprivredu, hranu i selo – Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo (»Narodne novine«, br. 68/16. i 127/17.)

– Pravilnik o stavljanju na tržište sjemena krmnog bilja (»Narodne novine«, br. 129/07., 78/10., 31/13., 23/17., 112/18. i 47/20.)

– Pravilnik o stavljanju na tržište sjemena žitarica (»Narodne novine«, br. 83/09., 31/13., 61/16., 111/18. i 47/20.)

– Pravilnik o stavljanju na tržište sjemena repa (»Narodne novine«, br. 72/07. i 25/17.)

– Pravilnik o stavljanju na tržište sjemena povrća (»Narodne novine«, br. 129/07., 78/10., 43/13., 29/14., 36/15., 84/16. i 55/20.)

– Pravilnik o stavljanju na tržište sjemenskog krumpira (»Narodne novine«, br. 129/07., 103/15., 23/17. i 56/20.)

– Pravilnik o stavljanju na tržište sjemena uljarica i predivog bilja (»Narodne novine«, br. 126/07., 20/13., 123/16. i 46/20.)

– Pravilnik o metodama uzorkovanja i ispitivanja kvalitete sjemena (»Narodne novine«, br. 99/08.)

– Pravilnik o stavljanju na tržište materijala za vegetativno umnažanje loze (»Narodne novine«, br. 133/06., 67/10., 30/11., 77/13. i 49/20.)

– Pravilnik o stavljanju na tržište reprodukcijskog sadnog materijala povrća i presadnica povrća (»Narodne novine«, br. 105/10., 40/14., 84/16. i 62/20.)

– Pravilnik o stavljanju na tržište reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica namijenjenih za proizvodnju voća (»Narodne novine«, br. 9/17. i 39/20.)

– Pravilnik o upisu sorti u popis sorti voćnih vrsta (»Narodne novine«, br. 98/09., 77/13. i 118/16.)

– Pravilnik o postupku utvrđivanja različitosti, ujednačenosti i postojanosti sorti voćnih vrsta u svrhu priznavanja sorti (»Narodne novine«, br. 121/16.)

- Pravilnik o stavljanju na tržište poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala ukrasnog bilja (»Narodne novine«, br. 129/07., 2/09., 135/09., 82/18. i 49/20.)
- Pravilnik o stavljanju na tržište sjemena čuvanih sorti (»Narodne novine«, br. 43/13. i 40/14.)
- Pravilnik o visini troškova postupka za stjecanje i trajanje oplemenjivačkog prava (»Narodne novine«, br. 63/01.)
- Pravilnik o upisu sorti u Sortnu listu (»Narodne novine«, br. 45/08., 84/08., 77/13., 136/15., 57/17., 70/18., 75/19. i 62/20.)
- Pravilnik o priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (»Narodne novine«, br. 99/08., 100/09., 109/10., 77/13. i 57/18.)
- Pravilnik o upisu u Upisnike u obavljanju poslova zaštite biljnih sorti (»Narodne novine«, br. 58/11.)
- Pravilnik o postupku utvrđivanja različitosti, ujednačenosti i postojanosti novih biljnih sorti u svrhu dodjeljivanja oplemenjivačkog prava i priznavanja sorti (»Narodne novine«, br. 61/11.)
- Pravilnik o uvjetima za korištenje požeťog materijala zaštićene sorte na vlastitom poljoprivrednom imanju i kriterijima za utvrđivanje malih poljoprivrednih proizvođaća (»Narodne novine«, br. 145/11.)
- Pravilnik o postupku stručnog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom nad proizvodnjom poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala (»Narodne novine«, br. 144/09., 30/11. i 50/11.)
- Pravilnik o kontroli poljoprivrednoga reprodukcijuskog materijala koji se uvozi i obrascu prijave uvoza poljoprivrednoga reprodukcijuskog materijala (»Narodne novine«, br. 126/07. i 24/17.).

Članak 88.

(1) Pravne i fizičke osobe upisane u upisnike dobavljaća, laboratorija i uzorkivaća poljoprivrednog sjemena i sadnog materijala u skladu s Pravilnikom o upisu u upisnike dobavljaća, laboratorija i uzorkivaća poljoprivrednog sjemena i sadnog materijala (»Narodne novine«, br. 29/08., 21/09., 37/09. i 24/17.) ostaju upisane do 30. lipnja 2022., uz obvezu da se do tog roka podnesu zahtjevi za upis u upisnike iz članka 10. stavka 1., članka 12. stavka 1. i članka 13. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Pravne i fizičke osobe koje ne podnesu zahtjev za upis u upisnike iz članka 10. stavka 1., članka 12. stavka 1. i članka 13. stavka 1. ovoga Zakona do roka iz stavka 1. ovoga članka brisat će se iz navedenih upisnika.

Članak 89.

(1) U roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona Agencija će od Ministarstva preuzeti pismohranu i postojeću dokumentaciju vezano za upisnike dobavljaća i uzorkivaća poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala.

(2) Preuzimanje dokumentacije iz stavka 1. ovoga članka pobliže će se urediti sporazumom između Ministarstva i Agencije.

Nedovršeni postupci

Članak 90.

Postupci započeti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (»Narodne novine«, br. 140/05., 35/08., 55/11., 14/14., 115/18. i 32/20.).

Članak 91.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje vaŹiti Zakon o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (»Narodne novine«, br. 140/05., 35/08., 55/11., 14/14., 115/18. i 32/20.).

Stupanje na snagu

Članak 92.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2022.

Klasa: 022-03/20-01/171

Zagreb, 1. listopada 2021.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga sabora

Gordan Jandroković, v. r.